

YSAË'S KNOKKE HOME SWEET HOME

INTERNATIONAL
MUSIC
FESTIVAL

18-21
SEPT
2019

**HOME
SWEET
HOME**

**YSAYË'S KNOKKE
18-21 SEPT 2019**

VOORWOORD PRÉFACE

NL | Toen ik vernam dat het thema van het tweede internationale festival Ysaÿe's Knokke 'Home sweet Home' was, gingen mijn gedachten spontaan naar de vluchtelingen en de migranten. Muziek speelt dan ook dikwijls een belangrijke rol in het leven van expats. Het herinnert hen aan hun land van oorsprong dat ze moesten ontvluchten voor redenen van oorlog, geweld of extreme klimatologische omstandigheden... Muziek stelt hen in staat uiting te geven aan het leed dat ze doorstaan, maar ook aan hun hoop en hun verlangen om terug zo'n 'sweet home' te vinden, zoals hun verloren thuiskomst in hun hart gegrift blijft. Ongetwijfeld zijn er onder hen ook wel componisten en getalenteerde musici. Mannen en vrouwen die momenteel in kampen in Afrika, in Azië of in Europa leven en die ooit wel een Frédéric Chopin

of een Béla Bartók zouden kunnen geworden zijn? Voor zij die erin geslaagd zijn om een nieuw adoptieland te bereiken, zal muziek ertoe bijdragen een band te scheppen, obstakels te overwinnen of vooroordelen te bannen. Muziek is het communicatiemiddel bij uitstek, meer nog dan de taal... Mijn grootmoeder, koningin Elisabeth, geloofde sterk in deze waarden van vrede en dialoog.

Ik wens het festival Ysaÿe's Knokke en de artiesten veel succes toe en zoals de dichter T.S. Elliot het verwoordde: 'We shall not cease from exploration and the end of all our exploring will be to arrive where we began and to know the place for the first time.'

H.K.H. Prinses Esmeralda

FR | En découvrant le thème, *Home sweet Home*, du deuxième Festival International Ysaÿe's Knokke, je ne peux m'empêcher de penser aux réfugiés et aux migrants. La musique joue en effet un rôle souvent important dans la vie des expatriés. Elle leur rappelle leur pays d'origine qu'ils ont dû fuir en raison de guerre, de violence ou d'événements climatiques extrêmes. Elle leur permet d'exprimer leur souffrance mais aussi leur espoir et leur désir de retrouver ce 'sweet home' qui reste gravé dans leur cœur. Il y a parmi eux, très certainement, des compositeurs et des musiciens de grand talent. Combien d'hommes et de femmes vivant aujourd'hui dans des camps en Afrique, en Asie ou en Europe auraient pu devenir des Frédéric Chopin ou des Béla Bartók ?

Pour ceux qui ont réussi à rejoindre une nouvelle terre d'adoption, la musique contribue à créer des liens, renverser des barrières, effacer les préjugés et établir une communication parfois plus facile que le langage. Ma grand-mère, la reine Elisabeth croyait fermement à ces vertus de paix et de dialogue.

Je souhaite beaucoup de succès au Festival Ysaÿe's Knokke et à tous les artistes. Comme l'écrivait le poète T.S. Eliot: 'Alors nous reviendrons en ce lieu que nous n'avons jamais quitté et nous le découvrirons pour la première fois'.

S.A.R. Princesse Esmeralda

Eugène Ysaÿe met zijn eerste kleindochter, Carry, dochter van Gabriel en tweeling zus van Jean Eugène Ysaÿe tient dans ses bras sa première petite-fille, Carry, fille de Gabriel et jumelle de Jean (Duinbergen 1912)

GRAAF LEOPOLD LIPPENS BURGEMEESTER VAN KNOKKE-HEIST

NL | Naar aanleiding van de 85ste verjaardag van de vzw De Vrienden van het Zoute vond in september 2017 in Knokke-Heist de eerste editie plaats van een vierdaags concertenfestival rond de wereldberoemde violist en componist Eugène Ysaÿe. Niet alleen de hoogstaande concerten en masterclasses maar ook de boeiende culturele lezingen en verrassende erfgoedwandelingen rond deze markante figuur die zo vaak verbleef in het Zoute, waren een schot in de roos. Dankzij de medewerking van Klara en Musiq3 genoten ook vele muziek liefhebbers in het binnenland mee van dit uitzonderlijke gebeuren. Het doet me dan ook bijzonder veel plezier dat voorzitter Hugues De Waele na twee jaar opnieuw de uitdaging aangaat om uit te pakken met een reeks klassieke concerten die qua niveau onmiskenbaar tot de beste van ons land mogen gerekend worden. Artistiek directeur Philippe Graffin heeft dit keer onder het motto 'Home sweet home' een muzikaal reisverhaal uitgestippeld waarin het verlangen naar buitenlands avontuur en heimwee naar een veilige geborgen thuis als een rode draad doorheen het repertoire lopen. Wellicht zullen de vele jonge

topmuzikanten die hier bij onze Knokke-Heistse gastgezinnen verblijven, in het illustere spoor van een levenslustige en bourgondische Ysaÿe, naast pure virtuositeit in de masterclasses ook de spontane joie de vivre van onze badplaats leren ontdekken. Het kan het excentriek artistieke karakter van het Zoute alleen maar ten goede komen. Uiteraard voel ik me bijzonder vereerd om opnieuw prinses Esmeralda als meter van het festival te mogen verwelkomen. Met dit koninklijk meterschap krijgen de Ysaÿe-concerten meteen de allure van een Koningin Elisabethwedstrijd aan de Belgische kust. Als burgemeester ben ik dan ook bijzonder fier dat we als gemeentebestuur de nodige logistieke en promotionele steun kunnen verlenen aan dit cultureel event dat dankzij unieke locaties zoals het Casino, de Saint-George's Anglican Church en het kerkje van de Paters Dominicanen voor de toehoorders een onvergetelijke belevening wordt. Want zoals het in Knokke-Heist klinkt, klinkt het nergens!

Graaf Leopold Lippens

Burgemeester van Knokke-Heist

FR | Le 85ste anniversaire de l'ASBL De Vrienden van het Zoute marqua la première édition, en septembre 2017, d'un festival musical de quatre jours au cours duquel furent organisés, à Knokke-Heist, divers concerts autour du violoniste et compositeur mondialement célèbre Eugène Ysaÿe. Ce festival a connu un énorme succès non seulement grâce aux prestigieux concerts et master class, mais également grâce aux passionnantes conférences culturelles et aux surprenantes promenades patrimoniales organisées autour de cette figure emblématique qui a fait du Zoute son lieu de séjour de prédilection. Grâce à la collaboration de Klara et de Musiq3, de nombreux amateurs de musique des quatre coins du pays ont pu profiter de cet événement hors du commun. Je suis donc très heureux que le président Hugues De Waele ait décidé, deux ans plus tard, de relever à nouveau le défi et de proposer une série de concerts de musique classique qui, de par leur niveau, comptent indéniablement parmi les meilleurs de notre pays.

Cette fois, le directeur artistique Philippe Graffin a concocté, sous la devise 'Home sweet home', un récit de voyage musical dans lequel le désir d'aventure en terre étrangère et la nostalgie d'un foyer sécurisant font office de fil rouge au travers du répertoire. Peut-être les nombreux jeunes musiciens de talent qui séjournent en famille d'accueil à Knokke-Heist, dans l'illustre trace d'un Ysaÿe sémillant et bon vivant, découvriront-ils non seulement la virtuosité à l'état pur dans les master class, mais également la joie de vivre spontanée de notre station balnéaire, ce qui ne pourra que servir le caractère artistique et excentrique du Zoute.

Je suis bien évidemment particulièrement honoré d'accueillir à nouveau la princesse Esmeralda, marraine du festival. Un parrainage royal qui confère d'emblée aux concerts Ysaÿe l'allure d'un concours Reine Elisabeth à la côte Belge. Je suis donc, en tant que bourgmestre, particulièrement fier que l'administration communale puisse apporter le soutien logistique et promotionnel nécessaire à cet événement culturel. Grâce à des lieux uniques tels que le Casino, l'église anglicane Saint George et l'église des Pères Dominicains, cet événement restera sans aucun doute gravé dans la mémoire des auditeurs. Car la sonorité à Knokke-Heist ne trouve son égal nulle part ailleurs

Comte Leopold Lippens

Burgemeester de Knokke-Heist

DE VRIENDEN VAN HET ZOUTE

LES AMIS DU ZOUTE

NL | In onze tijden van grootschalige migratie heeft het thema 'Home sweet Home' meer weerklank dan ooit. Ze zijn talrijk, zij die hopen op een nieuwe 'thuis' nadat ze tot ballingschap zijn gedwongen. Dit was zeker ook wel het geval voor Eugène Ysaÿe, die zijn toevlucht had gezocht in Engeland en op 16 juni 1916 terugkeerde naar de Belgische kust. Hij deed dit aangespoord door koningin Elisabeth om concerten te kunnen brengen voor de soldaten in de loopgraven, om zo het moraal van de troepen enigszins op te monteren.

Zelfs zonder dergelijke tragische ervaringen te moeten ondergaan, zijn er heel wat musici en componisten genoodzaakt een nomadenleven te leiden. Tijdens dit tweede festival Ysaÿe's Knokke zullen jonge en minder jonge virtuozen vanuit de hele wereld een beetje een warme 'thuis' – iets waar elke expat toch naar snakt – kunnen vinden in dit Knokke-Zoute. Daar vond destijs ook Ysaÿe zijn ankerpunt terug, aangemoedigd door koningin Elisabeth en omgeven door zijn familie en kunstminnende vrienden.

Hem indachtig en ter ere van hem brengen de musici ons tijdens het festival composities van grote meesters. Doorheen de klassieke muziek zullen we er allerlei regionale folkloristische invloeden in terugvinden die het gevoel van 'Home sweet Home' vertolken.

Un beau geste et aussi l'expression de cet esprit d'ouverture, trop rare à notre époque.

Het wordt een grote muzikale reis doorheen Europa en de Nieuwe Wereld met klinkende namen zoals Mozart, Haydn, Dvořák, Brahms, Strauss, Debussy, Liszt, Tchaikovsky tot de Roemeen Georges Enesco.

Dit tweede festival Ysaÿe's Knokke is slechts mogelijk dankzij de steun en generositeit van heel wat personen, van onze sponsors en de gemeente Knokke-Heist. Onze bijzondere dank gaat natuurlijk ook uit naar zij die de jonge musici helpen door hen een beurs te verlenen voor de Masterclasses en hen, niet in het minst, ook bij hen thuis te verwelkomen. Een mooi gebaar en ook getuige van een open mindset, die we te weinig ervaren in de huidige maatschappelijke context. In naam van 'De Vrienden van Het Zoute' en van de musici danken wij hen van harte!

Hugues De Waele

Voorzitter 'De Vrienden van het Zoute'

FR | A l'heure des grandes migrations, le thème 'Home sweet Home' résonne plus que jamais. Nombreux sont ceux qui, poussés à l'exil, espèrent retrouver un jour leur 'chez soi'. Ainsi en fut-il d'Eugène Ysaÿe qui, après s'être réfugié en Angleterre, revint le 16 juin 1916 sur la côte belge, à l'instigation de la Reine Elisabeth, pour offrir des concerts aux soldats dans les tranchées et redonner le moral aux troupes.

Même sans connaître d'aussi tragiques expériences, de nombreux musiciens et compositeurs sont contraints à une vie de nomades. Lors de ce second festival Ysaÿe's Knokke, jeunes et moins jeunes virtuoses, venus du monde entier, retrouveront un peu de ce 'chez soi' chaleureux auquel aspire tout exilé, dans ce Knokke-Le Zoute où Ysaÿe trouva son point d'encrage, encouragé par la Reine Elisabeth, et entouré par sa famille et ses amis artistes.

A sa mémoire, et en son honneur, à travers les compositions des grands maîtres que les musiciens interpréteront lors du Festival,

nous retrouverons toutes les influences des folklores locaux qui ont traversés la musique classique et qui traduisent ce sentiment de 'Home sweet Home'. Un grand voyage musical à travers l'Europe et le Nouveau Monde, de Mozart, Haydn, Dvořák, Brahms, Strauss, Debussy, Liszt, Tchaikovsky, jusqu'au roumain Georges Enesco.

Ce deuxième festival Ysaÿe's Knokke n'est possible que grâce au soutien et à la générosité de très nombreuses personnes, de nos sponsors et de la commune de Knokke-Heist. Toute notre gratitude va aussi à celles et ceux qui aident les jeunes musiciens en leur offrant des bourses pour les master class et en les accueillant chez eux. Un beau geste et aussi l'expression de cet esprit d'ouverture, trop rare à notre époque. Au nom des Amis du Zoute et des musiciens, nous les remercions de tout cœur !

Hugues De Waele

Président 'Les Amis du Zoute'

PHILIPPE GRAFFIN

DIRECTEUR ARTISTIQUE

NL | 'Naarmate de jaren vooruitgaan, de cijfers zich opstapelen, mij op een snel tempo vooruitduwend naar het tijdperk waarin de veren roesten, waar de man enkel nog in de herinneringen leeft... voel ik dat 'home' eigenlijk de plaats is waar rimpels zich het best verbergen, waar de wortels uw voeten stevig vasthouden, waar ook zijn reden van bestaan ligt... daar waar men uiteindelijk aan de bron zijn krachten haalt, waar de warmte van de familienest die ons sterker maakt, beter gewapend tegen de stormen des levens.' - Eugène Ysaÿe

Geen twijfel dat voor de grote violist Het Zoute 'Home sweet Home' betekende, waar hij zo vaak naartoe verlangde, een ankerpunt die hem met zijn land verbond doorheen de turbulenties van zijn lange carrière. Het is vanuit Het Zoute dat Ysaÿe in alle haastvluchtte voor barbaarse invallers in september 1914 met een van de laatste boten van Oostende naar Engeland. Deze ballingschap werd gevuld door een andere, meer uit vrije wil, naar Cincinnati waar hij de leiding van het orkest aldaar aanvaardde. Tijdens deze periode, was zijn villa, La Chanterelle n°2, zijn oase van rust, zijn 'Home sweet Home'.

Dit geïdealiseerde 'huis' was vaak een inspiratie voor zijn muzikale werk, in het bijzonder in de kamermuziek. Zowel voor Ysaÿe als voor vele componisten voor hem. Of dit nu komt door de evocatie van de geboorteplaats, of dit hoekje naast de open haard waar het

goed vertoeven is, die men ook terugvindt in de werken van Brahms of Schumann bijvoorbeeld. Een 'thuis', zo explicet uitgedrukt dat de Sovjet-Unie de kamermuziek zal verbieden in de jaren 30 omdat men oordeelde dat de waarden ervan te dicht aanleunden bij de bourgeoisie.

Echter, een beetje vroeger, aan het einde van de Eerste Wereldoorlog, kreeg 'Home sweet Home' ook een andere betekenis. In een periode waar vele volkeren hun onafhankelijkheid en hun identiteit terugvonden, zochten componisten hun inspiratie door terug te blikken naar het land van hun jeugd en hun folklore die vaak onderdrukt werd door een muzikale pangermanisme binnen de grenzen van het ex-Oostenrijks-Hongaarse rijk. Enesco, Kodály, Bartók, Janáček, Sibelius bepaalden de grenzen van hun land evenveel als het verdrag van Versailles.

Wij hervatten het initiatief van Ysaÿe zelf, die jonge kunstenaars en zijn illustere vrienden tijdens de zomer ontving voor een paar dagen. Het Zoute wordt een thuishaven voor talloze kunstenaars van verschillende herkomst en generaties. Voor deze tweede editie, nodigt het festival 'Ysaÿe's Knokke' u uit om te reizen door deze imaginaire muzikale landen en u, tijdens deze kortstondige momenten, terug te vinden 'Home sweet Home'.

Philippe Graffin
Artistiek Directeur

FR | 'A mesure que les millésimes changent, que les chiffres progressent, m'acheminant rapidement vers l'âge où les ressorts se rouillent, où l'homme n'a plus que des souvenirs à repasser je sens que le bon "home" est vraiment l'endroit où les rides se cachent le mieux, là où les racines vous tiennent solidement aux pieds, là aussi, où git la raison d'être de quelqu'un...là enfin, dans la source des forces où l'on puise le courage, là dans la tiédeur du nid familial d'où l'on sort plus fort, mieux armé, contre les tempêtes.' - Eugène Ysaÿe

Nul doute que pour le grand violoniste, Le Zoute représentait ce 'Home sweet Home' souvent tant désiré, un point d'ancrage géographique qui le reliait à son pays à travers les turbulences de sa longue carrière. C'est du Zoute qu'Ysaÿe fuit précipitamment l'arrivée des envahisseurs barbares en septembre 1914 pour embarquer sur l'un des derniers bateaux en partance pour l'Angleterre au départ d'Ostende. Cet exil fut suivi d'un autre, plus volontaire, où il accepta la direction de l'orchestre de Cincinnati. Durant cette période, sa villa du Zoute, 'La Chanterelle n°2', représente ce havre de paix, ce 'Home sweet Home'.

Cette 'maison' idéalisée trouve souvent son illustration musicale, spécialement dans la musique de chambre. Tant pour Ysaÿe que pour de nombreux compositeurs avant lui. Que ce soit par l'évocation du village natal, ou de ce coin du feu où il fait bon se retrouver, aperçu au détour d'une œuvre de Brahms ou de Schumann, par exemple.

Un 'chez soi' évoqué si clairement que le Régime Soviétiqe interdira la musique

de chambre dans les années 1930 jugeant ses valeurs trop proches de celles de la bourgeoisie.

Cependant, le 'Home sweet Home', un peu plus tôt, au sortir de la Première Guerre mondiale, prit aussi une autre dimension. Au moment où de nombreux peuples retrouvent leur indépendance et leur identité, des compositeurs trouvent leur inspiration en se penchant sur le pays de leur enfance et le folklore souvent opprimé par un pangermanisme musical au sein des frontières de l'ex-empire austro-hongrois. Enesco, Kodály, Bartók, Janáček, Sibelius ont dessiné les frontières de leurs pays autant que le traité de Versailles. Reprenant l'initiative d'Ysaÿe lui-même, qui recevait des jeunes artistes et ses amis illustres pendant l'été, pour quelques jours, Le Zoute sera un port d'attache pour de nombreux artistes de différentes origines et générations. Pour cette deuxième édition, le festival Ysaÿe's Knokke vous invite à voyager dans ces pays musicaux imaginaires et à vous retrouver, le temps de moments éphémères, 'Home sweet Home'.

Philippe Graffin
Directeur Artistique

WOENSDAG MERCREDI

18.09.2019

18:30

Home sweet Home | Dominicanenkerk | 30 €

Ludwig van Beethoven, String trio op. 9.1
Eugène Ysaÿe, Sonate posthume op. 27 bis, for violin solo
Joseph Joachim, 3 Hebrew melodies op. 9
(Impressions based on poems from Byron)
Franz Liszt, Forgotten romance, S.527
Ernest Bloch, From Jewish life B.54
Gabriel Fauré, Piano quartet op. 45

Ref. 18SC

DONDERDAG JEUDI

19.09.2019

10:00 - 11:30

Geleid bezoek 'Het oude Zoute' (NL) | Dominicanenkerk | 15 € Ref. 19VZ

12:00

Exil | Dominicanenkerk | 30 €

Ref. 19MC

Piotr Tchaikovsky, From six pièces op. 19 for piano trio: 'Nocturne'
Piotr Tchaikovsky, Souvenir d'un lieu cher, op. 42
David Popper, Fantasy on Russian songs, op. 43
Sergei Rachmaninov, Trio élégiaque no. 1 in G minor

15:00 - 16:30

Master classes | gratis

Piano	Dominicanenkerk
Cello	St. George's Anglican Church
Violin	Hotel Britannia

18:30

Double concert Classic & Jazz | Dominicanenkerk

Ref. 19ACTO

45 € (total evening)

18:30

Dumky-Donk (classic) | 30 €

Ref. 19ACC

Wolfgang Amadeus Mozart, Trio in E-flat major k. 409
Antonín Dvořák, Terzetto op. 74
Antonín Dvořák, Trio for piano and strings no. 4
in mi mineur 'Dumky', op. 90 B. 166
Georges Enesco, 'Légende' pour trompette et piano
Bosnuslav Martinů, La revue de cuisine, H161

20:00

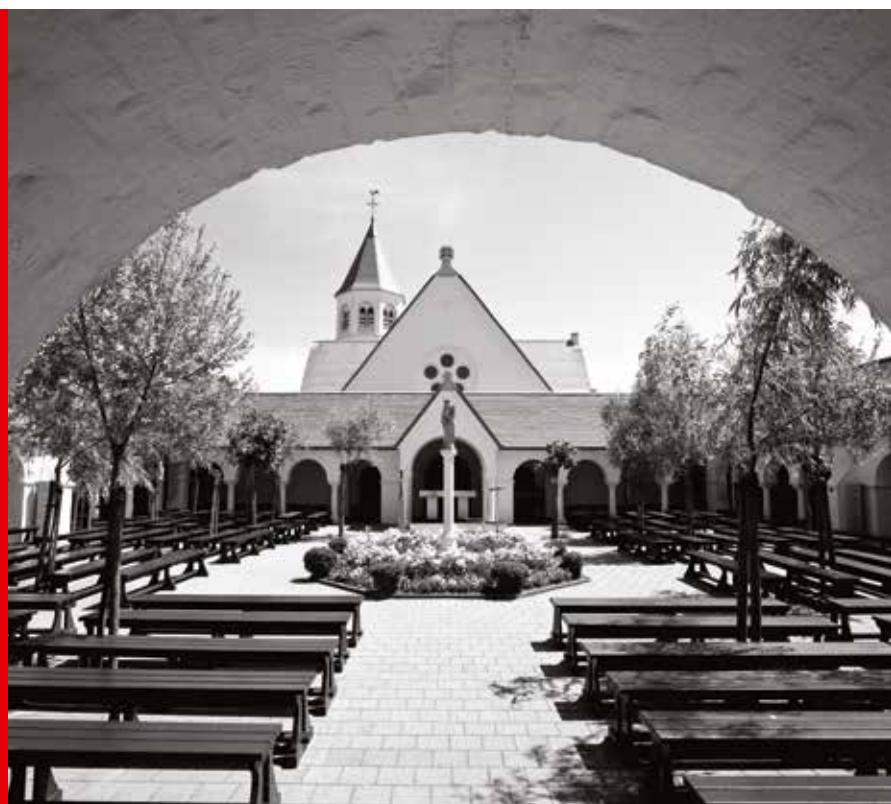
Pauze – walking buffet | 10 €

Ref. 19ACB

21:00

SR Trio late night stand (jazz) | 20 €

Ref. 19ACJ

VRIJDAG VENDREDI

20.09.2019

10:00 - 11:30 **Visite guidée 'le vieux Zoute'** | Dominicanenkerk | **15 €** Ref. 20VZ

10:00 **Bohemian dawn** | Zwin Natuur Park | **20 €** Ref. 20ZW
 Joseph Haydn, String quartet in C major, op. 20 no. 2
 Antonin Dvořák, String quartet n. 13 en in G major, B. 192 op. 106

12:00 **Echoes** | Dominicanenkerk | **30 €** Ref. 20 EC
 Maurice Ravel, Sonata for violin and piano
 William Kroll, Banjo and fiddle
 Béla Bartók, Sonata no. 2 Sz 76, for violin and piano
 Jeno Hubay, Carmen Fantasie

15:00 - 16:30 **Master classes | gratis**
 Piano Dominicanenkerk
 Cello St. George's Anglican Church
 Violin Hotel Britannia

18:30 **Double concert Classic & Gipsy** | Dominicanenkerk Ref. 20ACTO
45 € (total evening)

18:30 **Alla Zingarese (classic)** | **30 €** Ref. 20ACC
 Joseph Haydn, Trio alla Zingarese, n. 39, Hob XV: 25 en sol majeur
 George Enesco, Sonata n. 3 n° 25: on the popular Romanian style
 Johannes Brahms, Lieder op. 91:
 Gestillte Sehnsucht, Geistliches Wiegenlied
 Johannes Brahms, Quintet for piano and strings in f minor op. 34

20:00 **Pauze – walking buffet** | **10 €** Ref. 20ACB

21:00 **Lakatos Gipsy music** | **20 €** Ref. 20ACG

ZATERDAG SAMEDI

21.09.2019

10:00 - 11:30 **Conférence 'La Reine Elisabeth et la musique'** | Hotel Britannia | **15 €** Ref. 21CR

10:00 - 11:30 **Master classes | gratis**
 Piano Dominicanenkerk
 Cello St. George's Anglican Church
 Violin Hotel Britannia

12:00 **L'île joyeuse** | Dominicanenkerk | **30 €** Ref. 21MC
 Claude Debussy, L'île Joyeuse
 Frédéric Chopin, Deux scherzos
 Robert Schumann, Quintet for piano and strings op. 44

15:00 **Best of master classes concert** | Dominicanenkerk | **20 €** Ref. 21AFC
 Concert by musicians of Ysaÿe's Knokke master classes

19:00 **Last waltz** | Casino | **40 € (concert+apero)** Ref. 21GC
120 € (concert+apero+musical dinner) Ref. 21GCD

Johan Strauss (arr. Arnold Schoenberg), Emperor 's waltz,
 arrangement for flute, clarinet, violin, cello & piano
 Camille Saint-Saëns, Tarentelle op. 6 for piano, flute and clarinet
 Georges Enesco, Octet for strings op. 7
 Maurice Ravel, Introduction et allegro pour harpe, flûte,
 clarinette et quatuor à cordes, M46

Apero

Chaser - Late night concert with musicians during the dinner

PASSE-PARTOUT INTERNATIONAL MUSIC FESTIVAL YSAËE'S KNOCKE

Pass total	250 €	Ref. PTT
Pass total except dinner Casino	200 €	Ref. PCO
Pass total except concert Casino & dinner Casino	180 €	Ref. PEX

TICKETS & INFO

Hoe kun je tickets kopen?

Tickets kan u reserveren aan het onthaal van het Cultuurcentrum Scharpoord of van de Dienst Toerisme, telefonisch of via de website.

De betaling moet binnen de 5 werkdagen gebeuren na reservering. Het bedrag moet worden gestort met vermelding van de referentie van de voorstelling.

Bij niet betaling, wordt de plaats opnieuw vrijgegeven.

De tickets liggen ofwel klaar aan het onthaal van Cultuurcentrum Scharpoord of van de Dienst Toerisme. Niet afgehaalde kaarten worden doorverkocht vanaf een half uur voor de voorstelling.

Comment acheter vos tickets ?

Les tickets peuvent être réservés à l'accueil du Centre culturel Scharpoord ou de l'Office du Tourisme, par téléphone ou via le site web.

Le paiement doit être effectué dans les 5 jours après réservation. Après 5 jours, les tickets non-payés seront remis en vente.

Les tickets sont disponibles à l'accueil du Centre culturel Scharpoord ou de l'Office du Tourisme. Les tickets non-retirés au guichet une demi-heure avant la présentation seront remis en vente.

Rekeningnummer / Numéro de compte

BE 98 0961 3182 0593

Betaalde toegangskaarten worden in geen geval terugbetaald, tenzij bij afgelasting van de voorstelling.

Les tickets payés ne seront en aucun cas remboursés, sauf en cas d'annulation de concert.

VOOR LEDEN VAN DE VRIENDEN VAN HET ZOUTE

POUR LES MEMBRES DES AMIS DU ZOUTE

Inscriptions via mail à lesamisduzoute@hotmail.com en mentionnant la référence de l'activité et le nombre de tickets demandé.
Après paiement, vos tickets seront disponibles à l'entrée de chaque activité réservée.

Inscription via réservation et paiement - BE81 2800 5068 1224

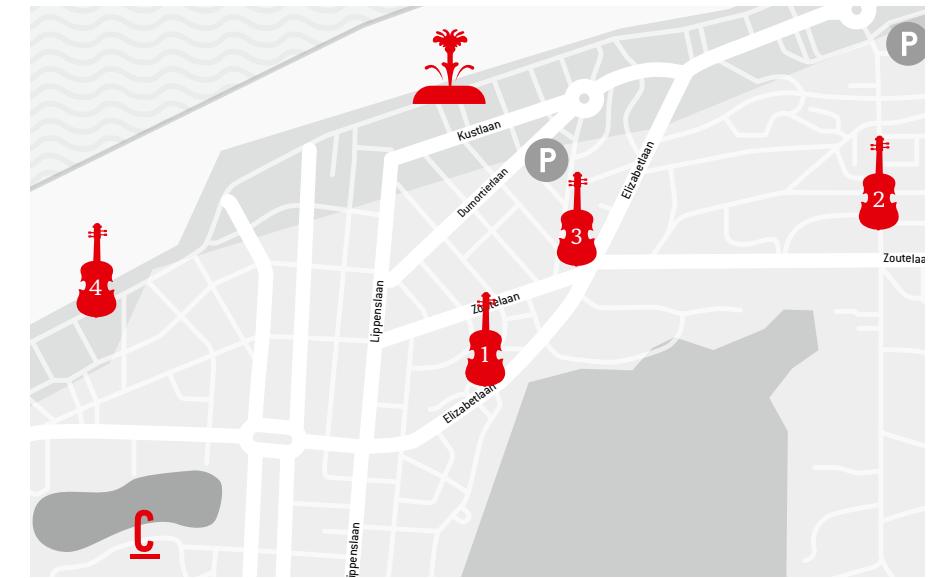
Inschrijving via mail aan lesamisduzoute@hotmail.com met vermelding van de referentie van de activiteit waaraan u wenst deel te nemen, alsook het aantal gewenste plaatsen. De tickets worden bij de ingang van de activiteit overhandigd.

Inschrijving via reservatie en betaling - BE81 2800 5068 1224

Openingsuren / Heures d'ouverture

Cultuurcentrum Scharpoord
ma - vrij: 8:30 - 17:00 uur
za: 10 - 17 uur

Dienst Toerisme
dagelijks: 8:30 - 18:00 uur

ADRESSEN ADRESSES

- 1 Hotel Britannia
Secretariaat 16-21.09.2019
Elizabetlaan 85, 8300 Knokke-Heist
- 2 Dominicanenkerk
Sparrendreef 91, 8300 Knokke-Heist
- 3 St. George's Anglican Church
Zoutelaan 77, 8300 Knokke-Heist
- 4 Casino Knokke-Heist
Zeedijk-Alberstrand 509,
8300 Knokke-Heist

Dienst Toerisme
Zeedijk-Knokke 660
8300 Knokke-Heist

Cultuurcentrum Scharpoord
Maxim Willemspad 1
8300 Knokke-Heist

ANDERE INFORMATIE AUTRES INFORMATIONS

Cultuurcentrum Scharpoord
Tel. +32 (0)50 630 430
cultuur.knokke-heist.be

Dienst Toerisme
Tel. +32 (0)50 630 380
mykh.be/ysaye

**Les Amis du Zoute /
De Vrienden van het Zoute**
lesamisduzoute@hotmail.com
Tel. +32 (0) 475 48 59 70
www.lesamisduzoute.be

HOME SWEET HOME

18.09.2019

Dominicanenkerk | 18:30
30 € | Ref. 18SC

Ludwig van Beethoven,
String trio op. 9.1
Philippe Graffin, violin
Gérard Caussé, viola
Gary Hoffman, cello

Eugène Ysaÿe, Sonate posthume
op. 27 bis, for violin solo
Philippe Graffin, violin

Joseph Joachim,
3 Hebrew melodies op. 9
(Impressions based on poems from Byron)
Gérard Caussé, viola
Christia Hudziy, piano

Franz Liszt, Forgotten romance, S.527
Gérard Caussé, viola
Jean-François Heisser, piano

Ernest Bloch, From Jewish life B.54
Gary Hoffman, cello
Katsura Mizumoto, piano

Gabriel Fauré, Piano quartet op. 45
Philippe Graffin, violin
Gérard Caussé, viola
Gary Hoffman, cello
Denis Pascal, piano

NL | Wanneer Ysaÿe in augustus 1914 naar aanleiding van de naderende Duitse invasie Het Zoute verlaat, liet hij een briefje achter onder het portret van Beethoven: "Deze woning behoort toe aan een kunstenaar die leefde en werkte in de cultus van Bach, Beethoven en Wagner". Het huis overleefde het conflict en bleef intact. Bestaat er een betere inleiding voor het festival dan het eerste werk van de drie strijktrio's Beethoven.

De postume sonate van Ysaÿe, ontdekt door Philippe Graffin in een collectie van de Koninklijke Conservatoria Brussel, werd een revelatie. Zo goed als afgewerkt, kan dit werk zonder blikken of blozen naast het geheel van de zes sonates van Het Zoute komen te staan: eenzelfde niveau van techniciteit, dezelfde originele inspiratie.

Tot de opkomst van de nazi's in 1933 kon de joodse inspiratie zich vrij uiten in Duitsland. Getuige hiervan, de *Trois mélodies hébraïques* (1855) van Joseph Joachim – de grootste van alle Duitse violisten van de 19de eeuw. Een werk mild geïnspireerd door lectuur van Lord Byron. Later zal de componist Ernest Bloch ook inspiratie vinden uit zijn joodse identiteit voor *From Jewish Life* (1924). Deze ontroerende suite was geschreven voor een Amerikaanse cellist van Nederlandse afkomst, Hans Kindler.

Om af te sluiten, een meesterwerk: het *Pianokwartet nr. 2* van Gabriel Fauré. Dit stuk werd in 1886 gecomponeerd in Parijs met Fauré aan de piano. In het strijktrio had je namen zoals Guillaume Remy, medeleerling van Ysaÿe aan het Conservatorium in Luik en Louis Van Waefelghem, de meest beroemde Parijse altspeler uit die tijd en geboren ... jawel in Brugge: de Belgische school, zo lijkt het ons wel.

FR | En quittant Le Zoute à l'approche de l'envahisseur allemand en août 1914, Ysaÿe laissa dans sa maison à peine terminée un mot en-dessous du portrait de Beethoven: 'Cette demeure appartient à un artiste qui vécut et œuvra dans le culte de Bach, Beethoven et Wagner'. La maison sortit intacte du conflit. Quelle meilleure entrée en matière pour le festival que le premier des trois Trios à cordes Beethoven.

La Sonate posthume d'Ysaÿe, découverte par Philippe Graffin dans un fonds récemment reçu par la Bibliothèque du Conservatoire royal de Bruxelles, a été une révélation : pratiquement achevée, elle rejoint sans rougir l'ensemble des six sonates du Zoute : même exigence technique, même inspiration originale.

L'inspiration juive eut libre cours en Allemagne jusqu'à l'arrivée des Nazis au pouvoir en 1933. Joseph Joachim, le plus grand de tous les violonistes allemands du 19e siècle, en témoigne dans *Trois mélodies hébraïques* (1855) à l'inspiration généreuse, tirée d'une lecture de Byron. Plus tard, le compositeur suisse Ernest Bloch, s'inspire de sa judéité dans son émouvante suite *From Jewish Life* (1924) écrite pour le violoncelliste américain d'origine hollandaise Hans Kindler, un disciple d'un des complices d'Ysaÿe.

Pour terminer, un chef-d'œuvre : le 2e Quatuor avec piano de Gabriel Fauré. Cette page radieuse fut créée à Paris en 1886 avec Fauré au piano. Dans le trio à cordes figuraient Guillaume Remy, condisciple d'Ysaÿe au Conservatoire de Liège, et Louis Van Waefelghem, le plus célèbre altiste parisien à l'époque, qui était né... à Bruges : école belge, quand tu nous tiens !

EXIL

19.09.2019

Dominicanenkerk | 12:00
30 € | Ref. 19MC

Piotr Tchaikovsky,
From six pièces
op. 19 for piano trio: 'Nocturne'

Piotr Tchaikovsky,
Souvenir d'un lieu cher, op. 42

David Popper,
Fantasy on Russian songs, op. 43

Sergei Rachmaninov,
Trio élégiaque no. 1 in G minor

Trio Pascal:
Denis Pascal, piano
Alexandre Pascal, violin
Aurelien Pascal, cello

NL | Ysaye en Rusland: een romance die begon toen hij 22 jaar was onder bescherming van de grote Anton Rubinstein, leraar van Tchaikovsky. Die begon net aan zijn doorbraak aan het Russische muziekfirmament, alhoewel hij niet lang meer te leven had. De combinatie van virtuositeit en sentiment overheerst in zijn werken en dat is geen alleenstaand geval.

Popper, destijds de grootste cello-virtuoos, laat blijvende sporen na in de geschiedenis van zijn instrument. Niet alleen door zijn uitmuntend repertoirum, maar ook door zijn inbreng bij het ontstaan van de Hongaarse school voor cello – hij was zelf van Praag afkomstig.

Wat Rachmaninov betreft, die begint pas te componeren wanneer Tchaikovski volop succes kent. Zijn prachtige *Trio élégiaque* nr. 1 schreef hij in 1892, toen hij amper 19 jaar was. Het bestaat uit zogenaamde citaten van de werken van Tchaikovsky – ter ere van hem zal Rachmaninov later zijn *Trio élégiaque* nr. 2 schrijven.

De combinatie van virtuositeit en sentiment overheerst in zijn werken en dat is geen alleenstaand geval.

FR | Ysaye et la Russie : une histoire d'amour commencée à l'âge de 22 ans, sous la protection du grand Anton Rubinstein, qui fut le professeur de Tchaikovsky. Celui-ci commençait seulement à émerger au firmament de la musique russe... et il ne lui restait déjà plus longtemps à vivre. L'alliance de virtuosité et de sentiment qui domine son œuvre n'est pas un cas isolé.

Popper, le plus grand virtuose du violoncelle à l'époque, laisse une trace durable dans l'histoire de son instrument, non seulement par son répertoire très brillant, mais aussi par son rôle dans la naissance de l'école de violoncelle hongroise – lui qui était Pragois.

Quant à Rachmaninov, il commence à composer quand Tchaikovski est en pleine gloire ; son magnifique *Trio élégiaque* n°1 est écrit en 1892, quand il a 19 ans, et comporte des quasi-citations d'œuvres de Tchaikovsky – à la mémoire de qui Rachmaninov écrira plus tard son *Trio élégiaque* n°2.

DOUBLE CONCERT CLASSIC & JAZZ

19.09.2019

Dominicanenkerk

Total evening | 45 € | Ref. 19ACTO

18:30 | Dumky-Donk (classic) | 30 € | Ref. 19ACC

20:00 | Walking buffet | 10 € | Ref. 19ACB

21:00 | SR Trio late night stand (jazz) | 20 € | Ref. ACJ

CLASSIC

Wolfgang Amadeus Mozart, *Trio in E-flat major k. 409*

Chen Halevi, clarinet | Răzvan Popovici, viola | Jean-Francois Heisser, piano

Antonín Dvořák, *Terzetto op. 74*

Júlia Pusker, violin | Philippe Graffin, violin | Gérard Caussé, viola

Antonín Dvořák, *Trio for piano and strings no. 4 in mi mineur 'Dumky', op. 90 B. 166*

Jean-François Heisser, piano | Júlia Pusker, violin | Gary Hoffman, cello

Georges Enesco, 'Légende' pour trompette et piano

Romain Leleu, trumpet | Christia Hudziy, piano

Bohuslav Martinů, *La revue de cuisine*, H161

Marie-Josèphe Jude, piano | Emmanuel Coppey, violin | Inés Iglesias Walch, cello
Romain Leleu, trumpet | Chen Halevi, clarinet | Mavroudes Troullos, bassoon

JAZZ

Charles Heisser, piano, and friends

DUMKY-DONK (CLASSIC)

NL | Centraal Europa – door Ysaÿe in alle richtingen doorkruist tijdens zijn tournees – kende eind van de 19de eeuw een muzikale bloeiperiode. Ondertussen wordt het Europese repertorium flink verrijkt door een kleurenpalet van tot dan toe nog ongekende folklore. Al heeft de Belgische virtuoos het pad van Bohuslav Martinů niet gekruist, toch kende hij Dvořák en Enesco, die hij zodanig bewonderde dat hij één van de zes sonates – geschreven in het Zoute – aan hem opdroeg. Niet verwonderlijk dus dat hij één van de grote namen is van het festival dit jaar!

Dankzij hun charme en energie werden de *Slavische dansen* van Dvořák (1878) opgevoerd over de hele wereld, zowel in hun originele versie voor piano quatre-mains als in hun versie voor orkest. In *Terzetto*, geschreven in 1887 voor bevriende amateurmuzikanten, onthult Dvořák ons een intiemer stuk dat soms dicht aanleunt bij Schubert.

De *Legende voor trompet en piano* van Enesco (1906) werd geschreven in Parijs. Het duurde niet lang vooraleer Fauré aan zijn oud-leerling opdracht gaf een opgelegd werk te componeren dat een eerbetoon bleek te zijn aan de taal van de meester.

De *Revue de cuisine* van Bohuslav Martinů (1927), een Tsjech van Parijs destijds in ballingschap in Amerika, is een ballet dat tegelijk jazzzy en surrealisch aanvoelt en waarin elk instrument iets van keukengereedschap voorstelt, dit naar aanleiding van trouwplannen tussen een kookpan en een deksel.

FR | L'Europe centrale, qu'Ysaÿe parcourut en tous sens dans ses tournées, connaît à la fin du 19e siècle une floraison musicale qui ne sera freinée que plus tard, suite à la deuxième Guerre mondiale. Entre-temps, le répertoire européen s'enrichit considérablement de ces apports colorés au contact de folklores jusque-là peu connus. Si le virtuose belge n'eut guère l'occasion de croiser Bohuslav Martinů, il connaît Dvořák et Enesco, qu'il admirait au point de lui dédier une de ses six sonates écrites au Zoute: rien d'étonnant à ce qu'il soit l'une des grandes figures du Festival Ysaÿe's Knokke de cette année !

Le charme et l'énergie des Danses slaves de Dvořák (1878) leur ont fait faire le tour du monde, aussi bien dans leur vêtement originel pour piano à quatre mains que dans leur version orchestrée. Dans le Terzetto, écrit en 1887 pour des amis musiciens amateurs, Dvořák nous révèle un pan plus intime, s'approchant parfois de Schubert.

La Légende pour trompette et piano d'Enesco (1906) fut écrite quand il était à Paris ; il n'avait pas fallu longtemps à Fauré, pour passer commande d'un imposé à son ancien disciple qui semble là rendre hommage au langage du maître.

La Revue de cuisine de Bohuslav Martinů (1927), Tchèque de Paris à l'époque avant son exil en Amérique, est un ballet à la fois jazzy et surréaliste, où chaque instrument représente un ustensile culinaire, à l'occasion des projets de mariage entre une casserole et un couvercle.
Sérieux s'abstenir !

SR TRIO LATE NIGHT STAND (JAZZ)

NL | Als kind al helemaal ondergedompeld in de muziekwereld, heeft Charles Heisser het van geen vreemden. Dit neemt niet weg dat wanneer je een wissel verzet, je een locomotief – reeds op hoge snelheid – toch nog kan doen afwijken. Onder impuls van Martial Solal, Manuel Rocheman en Hervé Sellin oriënteert deze hoogbegaafde man zich op jazzmuziek. Een belangrijke ontmoeting opent nieuwe perspectieven. Zo ontmoet hij Chick Corea in 2018, het jaar waarin hij begint in de jazzafdeling van het CNSM te Parijs.

Toch laat hij evenwel het klassieke pianospelen niet ver achter zich en in deze twee muziekgenres zal hij nog van zich laten horen! Het Zoute en Ysaÿe verwelkomen hem op 21-jarige leeftijd, samen met zijn muzikale kompanen.

Tombé dans la marmite quand il était petit, Charles Heisser a de qui tenir.

FR | *Tombé dans la marmite quand il était petit, Charles Heisser a de qui tenir. Cela n'empêche qu'un aiguillage peut dévier une locomotive lancée à pleine vitesse, et ce surdoué, sous l'impulsion de Martial Solal, Manuel Rocheman, Hervé Sellin, s'oriente vers le jazz. Une rencontre 'booste' le tout : celle de Chick Corea en 2018, l'année où il entre au département jazz du CNSM de Paris.*

Il n'a pas délaissé le piano classique pour autant, et dans ces deux domaines, on entendra encore parler de lui ! Le Zoute et Ysaÿe l'accueillent, lui et ses 21 ans, en éclosion avec ses complices musicaux.

BOHEMIAN DAWN

20.09.2019

Zwin Natuur Park | 10:00
30 € | Ref. 20ZW

Joseph Haydn,
String quartet in C major,
op. 20 no. 2

Antonin Dvořák,
String quartet n. 13 en
in G major, B. 192 op. 106

Quatuor Karski:
Kaja Nowak, violin
Natalia Kotarba, violin
Diede Verpoest, viola
Julia Kotarba, cello

NL | Joseph Haydn is de vader van het strijkkwartet. Voorproefje van de globalisering, want in zijn tijd komt hij overal in Europa aan bod. Hij verbleef gedurende een lange tijd in Londen, deels te wijten aan zijn bekendheid als specialist in kamermuziek en componist van symfonieën. De zes kwartetten van de opus 20 (1772) vormen de hoeksteen van het nieuwe genre, dat zich kenmerkt door drama en sensibiliteit. Het is de grote bloeiperiode van de stroming 'Sturm und Drang'. De grenzen van het muziekgenre barsten uit hun voegen. De cello wordt uit zijn enige functie als basis van de harmonie gehaald en er ontstaat een elitair muziekgenre, buitengewoon evenwichtig. Het *2de Kwartet van op. 20* kiest de tonaliteit in do groot. Deze 'basic' tonaliteit weerhoudt Haydn echter niet om te alterneren tussen vrolijkheid en droefheid, humor en drama, tot en met een extravagante fuga als finale.

Met een subliem traag tempo vormt het *13de Kwartet* een van de hoogtepunten in de kamermuziek van Dvořák. Hij was lange tijd een van de weinige componisten die zich na Beethoven waagde aan een dergelijk imposant geheel, zoals de Duitse meester. In een traditionele vorm en met technische beheersing, maar met nieuwe impulsen van het genie van de Tsjechische provincies: dat vormt de sleutel tot de muzikale taal van Dvořák, die eerst doorbrak in de Anglo-Saksische landen maar dan bekendheid genoot over de hele wereld.

Het strijkkwartet werd gecomponeerd bij terugkeer naar het vaderland na een lang verblijf in de VS. Alhoewel de componist er steeds meer prestige en erkenning genoot, was hij getekend door een intens gevoel van heimwee naar het vaderland.

FR | *Le père du quatuor à cordes, on le sait, est Joseph Haydn. À son époque – mondialisation avant la lettre – il est édité partout en Europe, et c'est en partie grâce à son prestige de compositeur de musique de chambre et de symphoniste qu'il séjourne longtemps à Londres. Les six quatuors de l'op. 20 (1772) sont la pierre angulaire du nouveau genre : empreints de drame et de sensibilité – c'est la pleine époque du courant 'Sturm und Drang', – ils font éclater les limites du genre, sortir le violoncelle de sa seule fonction de base de l'harmonie, et donnent naissance à un genre d'élite, magnifiquement équilibré. Il engendrera en Europe de nombreuses sociétés et formations permanentes qui cultiveront les 83 (!) quatuors du maître viennois, bien sûr, mais aussi les réalisations postérieures de Mozart et de Beethoven. Le 2e Quatuor de l'op. 20 choisit la tonalité de do majeur, mais cette tonalité 'basique' n'empêche pas Haydn d'alterner sourire et assombrissements, humour et drame, jusque dans la fugue échevelée qui sert de finale.*

Avec son sublime mouvement lent, le 13e Quatuor marque un des sommets de la musique de chambre de Dvořák, longtemps resté l'un des seuls compositeurs après Beethoven à oser se risquer à construire un ensemble aussi imposant que le maître allemand. Forme traditionnelle et maîtrise technique revivifiées par le génie des provinces tchèques : c'est la clé du langage de Dvořák, qui, via les pays anglo-saxons, finit par être apprécié dans le monde entier. Le quatuor fut composé au retour à la patrie du compositeur après sa période américaine, un long séjour qui, bien que couronné d'un surcroît de prestige et de reconnaissance, fut aussi marqué par une intense nostalgie du pays natal.

ECHOES

20.09.2019

Dominicanenkerk | 12:00
30 € | Ref. 20EC

Maurice Ravel,
Sonata for violin and piano
William Kroll, Banjo and fiddle
Clémence de Forceville, violin
Katsura Mizumoto, piano

Béla Bartók, Sonata no. 2 Sz 76,
for violin and piano
Júlia Pusker, violin
Katsura Mizumoto, piano

Jenő Hubay, Carmen Fantasie
Júlia Pusker, violin
Christia Hudziy, piano

NL | De Sonate van Ravel vormt een vaste repertoriumwaarde. Ravel, die meestal slechts één enkel werk per genre schreef, zorgde er altijd voor dat het meesterwerken waren. Het is echter niet zo dat de Sonate geen kritiek kreeg. Na de eerste uitvoering (in 1927, met Enesco aan de viool en Ravel zelf aan de piano) werd er veel gesproken over de polytonaliteit, over de introductie van jazz in het centrale gedeelte, of over de zogezegd ongegronde virtuositeit van de finale. Het nageslacht zou zich allerminst over dat alles bekommern: men beschouwde het al vlug als een meesterwerk. Ravel genoot van Amerika, waar zich tal van Europese musici vestigden en waarnaar ook veel Amerikanen terugkeerden na een opleiding in Europa. Dit was ook zo bij William Kroll. Hij was leerling bij Henri Marteau, waarvoor Ysaÿe grote bewondering had. Kroll werd een voorvechter van de Amerikaanse kamermuziek en liet ons de compositie *Banjo en viool* (1945) na.

Van een totaal ander genre is de 2de Sonate van Bartók, met ruwe folkloristische klanken, gipsy allure en voortdurende wijzigende karaktertrekken, geschreven met Jelly d'Arányi, medeleerlinge van Ysaÿe bij Henri Vieuxtemps en leerlinge van Jenő Hubay. Hubay gaf enkele jaren les in het Conservatorium van Brussel (1882-86) vooraleer hij aan het hoofd kwam van de Franz Liszt Muziekacademie te Boedapest. En zijn opvolger werd ... Ysaÿe. Hij liet ons tal van originele werken na, evenals een parafrase van Carmen van Bizet (de *Carmenfantasie*). De recente Koningin Elisabethwedstrijd heeft het mogelijk gemaakt deze te kunnen inschatten tegenover de meest befaamde opponenten van de hand van Sarasate en Waxman!

FR | La Sonate de Ravel est un pilier de répertoire : Ravel, qui n'écrivit en général qu'une seule œuvre par genre, s'arrangea toujours pour que ce fussent des chefs-d'œuvre. Ce n'est pas que la Sonate ne fut pas discutée : après sa création (par Enesco au violon et Ravel lui-même au piano, en 1927), on querella beaucoup sa polytonalité, le mauvais goût qu'il y avait à y introduire du jazz dans le mouvement central, ou la virtuosité prétendument gratuite de la finale. De tout cela, la postérité n'eut cure : on reconnut bien vite un chef-d'œuvre. Ravel goûta fort l'Amérique, où de nombreux musiciens européens s'installaient et où de nombreux Américains revenaient après s'être formés sur le Vieux Continent. C'est le cas de William Kroll qui s'était formé auprès d'Henri Marteau, ami très admiré d'Ysaÿe. Kroll devint un pilier de la musique de chambre américaine et publia un *Banjo et violon* (1945). D'un tout autre genre, la 2e Sonate de Bartók, avec ses rudes sonorités folkloriques, ses allures tziganes et ses incessants changements de caractère, fut écrite avec Jelly d'Arányi. Jelly était belle, talentueuse, condisciple d'Ysaÿe auprès d'Henri Vieuxtemps et disciple de Jenő Hubay. Hubay enseigna quelques années au Conservatoire de Bruxelles (1882-86) avant d'être appelé à la tête de l'Académie Franz Liszt de Budapest. Son successeur fut... Ysaÿe. Il laissa nombre d'œuvres originales, mais aussi une paraphrase de Carmen de Bizet : le récent Concours Reine Elisabeth a permis de la jauger en regard de ses homologues plus célèbres signées Sarasate et Waxman !

DOUBLE CONCERT CLASSIC & GIPSY

20.09.2019

Dominicanenkerk

Total evening | 45 € | Ref. 20 ACTO

18:30 | Alla Zingarese (classic) | 30 € | Ref. 20ACC

20:00 | Walking buffet | 10 € | Ref. 20ACB

21:00 | Lakatos Gipsy music | 20 € | Ref. 20ACG

CLASSIC

Joseph Haydn, Trio alla Zingarese, n. 39, Hob XV: 25 en sol majeur
Claire Désert, piano | Jeroen Reuling, cello | Yaoré Talibart, violin

George Enesco, Sonata n. 3 op. 25: on the popular Romanian style
Claire Désert, piano | Philippe Graffin, violin

Johannes Brahms, Lieder op. 91: Gestillte Sehnsucht, Geistliches Wiegenlied
Gerard Caussé, viola | Jean-François Heisser, piano | Clotilde van Dieren, mezzo soprano

Johannes Brahms, quintet for piano and strings in f minor op. 34
Marie-Josèphe Jude, piano | Vashka Delnavazi, violin
Răzvan Popovici, viola | Umut Saglam, cello

GIPSY MUSIC

Roby Lakatos and friends

ALLA ZINGARESE (CLASSIC)

NL | Bij het 39e Trio van Haydn, gecomponeerd in 1795, vindt men een volledig originele vormgeving terug (de knappe ‘klassieke’ componist wist het classicisme bewust de grond in te boren telkens wanneer hij er maar zin in had!), die blijkbaar letterlijk uitmondt in zijn finale rondo. Dit rondo was destijds het perfecte voorbeeld van een compositie geïnspireerd door de populaire zigeuner-muziek. Men zou op Brahms moeten wachten, dus enkele generaties later, om nog zo’n geslaagde compositie neer te pennen.

Vervolgens horen we Enesco, met een ontzaglijk matuur meesterwerk. De 3de Sonate voor viool en piano (1926) is als een omhelzing tussen de cultuur en het volkskarakter van Roemenië op één muziekblad. Een verwonderlijke persoonlijkheid, uniek, smaakvol, mysterieus en omhullend, hieruit kan je alleen maar concluderen: wat een genie!

Het concert eindigt met Brahms: de twee sublieme Lieder (1884) voor zangstem, altviool en piano; bestemd voor Joseph Joachim en zijn vrouw. Met een herfstachtige zachtheid en melancholie, brengt het je ongetwijfeld in weemoedige vervoering. Het tegengif wordt echter onmiddellijk toegediend: het energievolle Kwintet op. 34 sleurt alles met zich mee en is een van de meest indrukwekkende uitingen van de kracht van de componist!

FR | Composé en 1795, le célèbre 39e Trio de Haydn a une forme entièrement originale (le savant compositeur ‘classique’ savait saborder le classicisme quand il en avait envie !), qui semble aboutir littéralement dans son rondo final, le plus parfait exemple à l’époque de composition inspirée par la musique populaire tzigane : il faudra attendre Brahms, quelques générations plus tard, pour signer une telle réussite.

On retrouve ensuite Enesco, mais pour un immense chef-d’œuvre de la maturité, la 3e Sonate pour violon et piano (1926) où la culture et la nature roumaines s’embrassent dans une page d’une étonnante personnalité, unique, savoureuse, mystérieuse et enveloppante, dont on ne peut sortir sans s’écrier : quel génie !

Le concert se clôt par Brahms : les deux sublimes Lieder (1884) écrits pour voix, viola et piano et destinés à Joseph Joachim et sa femme, d’une douceur et d’une mélancolie automnales, risquent de vous mettre le vague à l’âme. L’antidote est cependant livré immédiatement : le Quintette op. 34, plein de vigueur, emporte tout sur son passage, et est une des plus impressionnantes démonstrations de force de son auteur !

LAKATOS GIPSY MUSIC

NL | Roby Lakatos is zoveel meer dan een vioolvirtuoos. Naar hem luisteren is als een reis doorheen een palet van stijlen, gaande van klassieke muziek, naar jazz en folkmuziek uit zijn thuisland, Hongarije.

Roby begon zijn muzikale carrière erg vroeg. Hij was pas negen toen hij zijn debuut maakte in een gipsy ensemble. Hij volgde een klassieke vioolopleiding in het conservatorium Béla Bartók van Boedapest. Hij werkte samen met Stéphane Grappelli. Sir Yehudi Menuhin was een van zijn grote bewonderaars. In de jaren 80 en 90 trad hij vaak op in *Les Ateliers de la Grande Ile* in Brussel. Het ensemble van Lakatos bestaat uit een aantal virtuoze muzikanten, die allen van een klassieke opleiding genoten. Zij weten hoe ze de zaal kunnen entertainen met eeuwige jeugdigheid en authentiek zigeunerbloed!

Hij was pas negen toen hij zijn debuut maakte in een gipsy ensemble.

FR | Roby Lakatos n'est pas qu'un virtuose du violon. Il nous emmène en voyage à travers une palette très variée de style allant de la musique classique, le jazz et la musique 'folk' de son pays d'origine, la Hongrie. Roby a débuté sa carrière très tôt. A neuf ans, il faisait ses premiers pas de violoniste dans un ensemble gipsy. Il suivit une formation de violon classique au conservatoire Béla Bartók de Budapest. Il collabore avec Stéphane Grappelli. Sir Yehudi Menuhin fut un de ses grands admirateurs. Dans les années '80 et '90, Les Ateliers de la Grande Ile à Bruxelles furent régulièrement ses lieux de concerts. L'ensemble de Lakatos, composé de musiciens virtuoses avec formations classiques, savent chauffer les salles et transmettre leur sens de la fête avec leur juvénilité éternelle et leur authentique sang tzigane !

L'ÎLE JOYEUSE

21.09.2019

Dominicanenkerk | 12:00
30 € | Ref. 21MC

Claude Debussy, *L'île joyeuse*
Frédéric Chopin, *Deux scherzos*
Diana Cooper, piano

Robert Schumann, *Quintet for piano and strings op. 44*
Michela Sara De Nuccio & musicians from Ysaÿe's Knokke master classes

BEST OF MASTER CLASSES

21.09.2019

Dominicanenkerk | 15:00
20 € | Ref. 21AFC

Concert by musicians of Ysaÿe's Knokke master classes

NL | Een middagconcertje? Ja, maar met beroemdheden. *L'île joyeuse* van Debussy is niets minder dan het eiland 'Cythère' geschilderd door Watteau, vandaar dus de oude spelling. Maar de taal ervan is erg modern en leunt dicht aan bij *La Mer*, het beroemde triptiek waaraan de componist datzelfde jaar in 1903 werkt.

Debussy was een onvoorwaardelijke fan van Chopin, die hij telkens met plezier bracht – en volgens meerdere getuigen uit die tijd, met een zekere 'touch' van een andere wereld. De twee mannen leefden met een halve eeuw verschil, maar al de rest verenigde hen. Beiden waren bannelingen in Parijs, Chopin vanuit Polen, Debussy vanuit de Parijse voorsteden. Hun inspanningen om zich op hun gemak te voelen, om zich te assimileren blijven zonder echt resultaat. Per slot van rekening zijn het twee grote bannelingen, weg van hun innerlijk leven. Ze vinden hun geluk alleen in het schrijven en het zoeken naar een ongelooflijke klankrijkdom. De vier *Scherzos* van Chopin behoren tot zijn meest persoonlijke visies, de meest vrije en de meest opvallende. Wat nog halfnieuw was, zou hij verder volledig gaan kneden: het scherzo, deze spirituele en driedelige beweging, die het klassieke menuet in grote lijnen had opgevolgd en die hier een grote metamorfose ondergaat door een fantastisch genie. Eenzelfde feeling voor vernieuwing zoals Debussy.

Om 15:00 brengen de jonge talenten van het festival een verrassingsconcert.

Debussy était un inconditionnel de Chopin, qu'il jouait pour le plaisir

FR | Un petit concert de midi ? Oui, mais avec de grandes pages. *L'île joyeuse* de Debussy, c'est l'île de Cythère peinte par Watteau, d'où l'orthographe désuète ; mais le langage est entièrement moderne et proche de

La Mer, le célèbre triptyque que le compositeur entreprend en cette même année 1903.

Debussy était un inconditionnel de Chopin, qu'il jouait pour le plaisir – et aux dires de plusieurs témoins de l'époque, avec un toucher d'un autre monde. Un demi-siècle séparait les deux hommes, mais tout le reste les réunissait : des exilés à Paris, Chopin depuis la Pologne, Debussy depuis la banlieue. Des efforts jamais aboutis pour paraître à l'aise, pour s'assimiler, mais au bout du compte, deux grands exilés de l'intérieur qui ne trouvent le bonheur que dans l'écriture et les recherches de sonorités inouïes. Les quatre *Scherzos* de Chopin figurent parmi ses visions les plus personnelles, les plus libres et les plus frappantes ; il malaxe complètement ce qui était encore une demi-nouveauté, le scherzo, ce mouvement spirituel et ternaire qui avait succédé au menuet classique dans les grandes formes, et qui se trouve ici complètement métamorphosé par un esprit génialement fantasque. Le même esprit de nouveauté que Debussy.

A 15:00 les jeunes talents du festival donnent un concert surprise.

LAST WALTZ

21.09.2019

Casino | 19:00

Concert + apero

40 € | Ref. 21GC

Concert + apero + musical dinner

120 € | Ref. 21GCD

**Johan Strauss, Emperor 's waltz,
arrangement for flute, clarinet, violin,
cello & piano**

Katsura Mizumoto, piano

Chen Halevi, clarinet

Mathilde Calderini, flute

Ysaÿe's Knokke master classes quartet

**Camille Saint-Saëns, Tarentelle
op. 6 for piano, flute and clarinet**

Claire Désert, piano

Mathilde Calderini, flute

Chen Halevi, clarinet

Georges Enesco, Octet for strings op. 7

Philippe Graffin, violin

Vashka Delnavaži, violin

Yaoré Talibart, violin

Alexandre Pascal, violin

Gérard Caussé, viola

Răzvan Popovici, viola

Amy Norrington, cello

Jeroen Reuling, cello

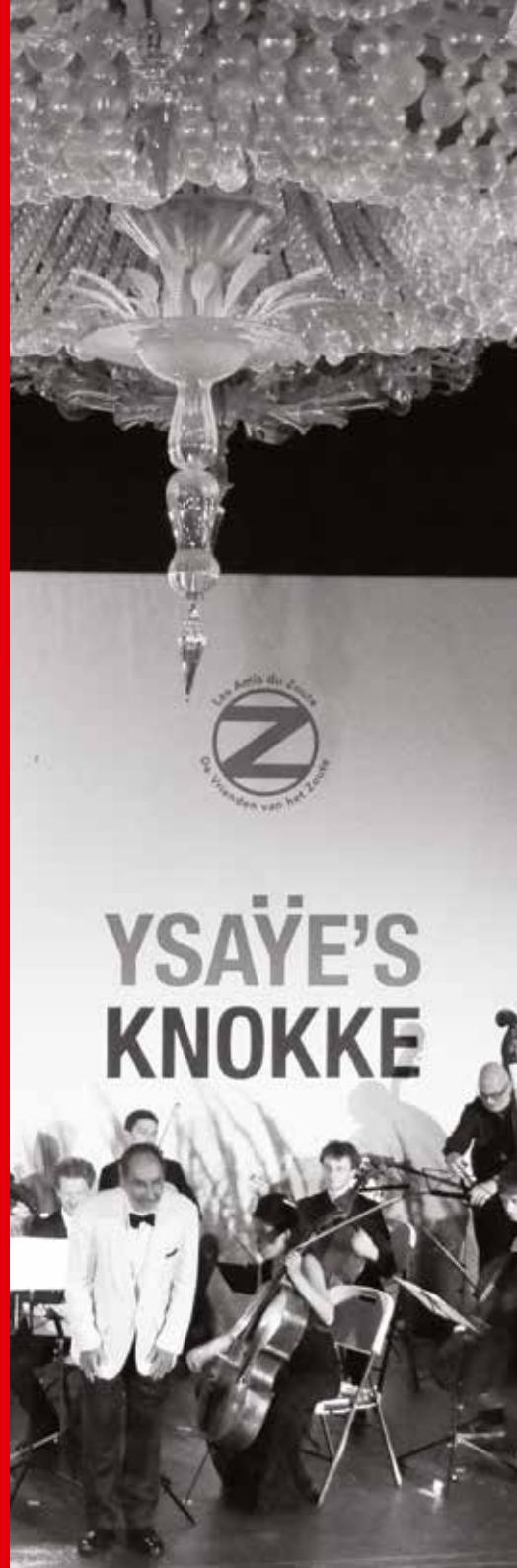
**Maurice Ravel, Introduction et allegro
pour harpe, flûte, clarinette et quatuor à
cordes, M46**

Anaïs Gaudemard, harp

Mathilde Calderini, flute

Chen Halevi, clarinet

Quatuor Karski

NL | Johann Strauss Junior en Arnold Schoenberg? Ja, het klopt als een bus! Schoenberg liet ons drie arrangementen na voor een klein ensemble van bekende walsen van de meester der Weense walsen. Hij had een verfijnde visie van traditie en moderniteit, genuanceerd als geen ander en met een opvallende intelligentie.

Een ander slachtoffer van clichés is Saint-Saëns. Hij was 22 jaar toen hij in 1857 zijn *Tarentella op. 6* componeerde, eigenlijk tijdens een privéfeest bij Rossini. Tijdens de felicitatieronde na het concert liet hij de jonge componist naast hem plaatsnemen, nam de lovende woorden in ontvangst en antwoordde: 'U hebt volkomen gelijk, deze *Tarentella* is opmerkelijk, maar ik ben er de componist niet van. Feliciteer deze jongeman hier.'

Niet lang na *Légende op. 6* te beluisteren nam Enesco een spectaculaire sprong met zijn *Octet op. 7* (1900). De vindingrijkheid en de bezetting waarvan hij in dit oeuvre het bewijs levert – met een klaarblijkelijk klassieke structuur (op papier), maar dat toch ongelofelijk modern klinkt (in de oren) – zijn geniaal.

Om te eindigen,keren we nogmaals terug naar Ravel met de betoverende charme van zijn *Introductie en allegro* (1905) waar tussen de houtinstrumenten en het dichte weefsel van het strijkkwartet, de harp overheerst.

Wat er zoal te gebeuren staat na het concert? Hou je alvast klaar voor enkele danspassen, tenminste in je hoofd. Een tip: denk aan Buenos Aires ...

FR | Johann Strauss Junior et Arnold Schoenberg? Oui, ça 'colle' ! Schoenberg a laissé trois arrangements pour petit ensemble de valses célèbres du maître de la valse viennoise. Ce n'était pas pour des motifs de lucre, mais bien un peu de stratégie. Reste qu'il aimait cela, tout comme il aimait Brahms : il avait de la tradition et de la modernité une vision surfine, nuancée comme aucune autre et d'une intelligence remarquable.

Autre victime des idées toutes faites, Saint-Saëns. Il avait 22 ans quand il écrit sa *Tarentelle op. 6*, et la créa avec ses deux dédicataires lors d'une soirée privée chez Rossini en 1857. Rossini aimait faire croire que tout était de lui... pour mieux détrouper par la suite : après le concert, pendant la séance de félicitations, il assit le jeune compositeur à ses côtés, recevait les éloges et répliquait : 'Vous avez raison, cette *Tarentelle* est remarquable, mais elle n'est pas de moi. Félicitez ce jeune homme à mes côtés.'

Peu après sa *Légende op. 6*, Enesco accomplit un saut spectaculaire avec son *Octuor op. 7* (1900). L'inventivité et le souffle dont il fait preuve dans cette œuvre de structure apparemment classique (sur le papier) mais formidablement moderne (aux oreilles) sont la marque du génie, tout simplement.

Pour terminer, un dernier retour sur Ravel, avec le charme ensorcelant de son *Introduction et allegro* (1905) où la harpe se taille la part du lion, entre les interventions des bois et le tissu dense du quatuor à cordes.

Quant à l'after concert : préparez-vous à danser, au moins dans la tête. Un indice : pensez à Buenos Aires...

MATHILDE CALDÉRINI

flute

Erkend als één van de meest veelbelovende fluitisten van haar generatie, studeerde Caldérini bij Sophie Cherrier en Vincent Lucas te Parijs. Ze perfectioneert zich vervolgens aan de Royal Academy of Music in Londen bij William Bennett en Samuel Coles. Mathilde wijdt een groot deel van haar tijd aan kamermuziek. Ze is medeoprichtster van het Ensemble Ouranos, een blaaskwintet met Amaury Viduvier. Sinds oktober 2018 is Mathilde solofluitiste aan het Orchestre National de Lille.

Reconnue comme l'une des flûtistes les plus prometteuses de sa génération, Caldérini a étudié auprès de Sophie Cherrier et Vincent Lucas au CNSM de Paris. Elle s'est ensuite perfectionnée à la Royal Academy of Music de Londres auprès de William Bennett et Samuel Coles. Mathilde dédie une grande partie de son temps à la musique de chambre. Elle a co-fondé l'Ensemble Ouranos, quintette à vent à géométrie variable avec le clarinettiste Amaury Viduvier. Depuis octobre 2018, Mathilde est flûte solo de l'Orchestre National de Lille.

GÉRARD CAUSSÉ

viola

Gérard Caussé is een onbetwistbaar boegbeeld voor altviool. Parallel met een carrière als solist heeft hij zich gespecialiseerd in recital en als concertmusicus. Hij weet als geen ander hoe hij de klank moet opwekken en met een discreet repertoire inspireert hij de grootste componisten. Sinds de oprichting van het Ensemble Intercontemporain verdedigt hij hedendaagse repertoires en dit hand in hand met een innovatieve, erkende educatieve activiteit.

Figure incontestée de l'alto Gérard Caussé a développé en parallèle une carrière de soliste, de récital et de concertiste. D'un instrument à la voix intime et au répertoire discret, peu prédisposé, de nature, à faire beaucoup parler de lui, il a su faire cette voix si particulière, reconnaissable entre toutes, et inspirer les plus grands compositeurs de son temps. Sa défense des répertoires contemporains, dès la fondation de l'Ensemble Intercontemporain s'accompagne d'une activité pédagogique novatrice reconnue.

DIANA COOPER

piano

Diana Cooper begint piano te spelen wanneer ze zeven jaar oud is. Op haar 14e treedt ze op als soliste bij het Orchestre Symphonique de Tarbes. Momenteel perfectioneert ze zich verder bij de muziekpedagoog Rena Shereshevskaya in Parijs. In 2017 wint ze de Eerste Prijs op Concours International de piano de Brest in de categorie 'Chopin'. Ze nam regelmatig deel aan het Oxford Piano Festival, evenals aan de Académie Maurice Ravel.

Diana Cooper commence le piano à l'âge de sept ans. A 14 ans, elle est la soliste de l'Orchestre Symphonique de Tarbes lors d'un concert en Espagne. Elle se perfectionne actuellement auprès de la pédagogue Rena Shereshevskaya, à Paris. En 2017, elle remporte le Premier Prix au Concours de piano de Brest dans la catégorie 'Chopin'. Elle a participé régulièrement au Festival de piano d'Oxford, ainsi qu'à l'Académie de Musique Maurice Ravel.

EMMANUEL COPPEY

violin

Op 4-jarige leeftijd maakt Emmanuel Coppey al kennis met de viool. Op zijn 14e vervoegt hij de klas van Svetlin Roussev aan het conservatorium (CNSM) in Parijs, waar hij momenteel les volgt van Philippe Graffin. Sinds de uitzending met hem in het radioprogramma 'Génération jeunes interprètes' wordt hij door verschillende festivals uitgenodigd om op te treden. Zijn projecten voor 2019 omvatten zijn debuut in de Sinfonia Concertante van Mozart met het orkest van Bayonne en een volledige uitvoering van de Sonates en Partita's van Bach.

Initié au violon à l'âge de 4 ans, Emmanuel Coppey entre à 14 ans au CNSM de Paris dans la classe de Svetlin Roussev et étudie actuellement avec Philippe Graffin. Depuis son passage dans l'émission Génération jeunes interprètes il a été invité par plusieurs festivals pour se produire en récital et en musique de chambre. Ses projets pour l'année 2019 incluent ses débuts dans la Symphonie Concertante de Mozart avec l'orchestre de Bayonne et une intégrale des Sonates et Partitas de Bach.

CLAIRE DÉSERT

piano

De Franse pianiste Claire Désert staat op internationale toppodia en is een vaste waarde op prestigieuze festivals. In 1997 wordt ze op de 'Victoires de la musique classique' uitgeroepen tot aanstormend talent van het jaar. Haar uitgebreide discografie omvat onder meer een cd van de Noveletten van Schumann, een plaat van de concerto's van Scriabin en Dvořák met het Orchestre philharmonique de Strasbourg, meerdere opnames met Anne Gastinel en Dvořák's quatre-mains Danses slaves met Emmanuel Strosser.

Habituée de prestigieux festivals, présente sur les plus grandes scènes internationales, la pianiste française Claire Désert est une chambriste hors pair. En 1997 elle est nommée 'nouveau talent de l'année' aux Victoires de la musique classique. Sa discographie bien étoffée comporte, entre autres, un cd des Novelettes de Schumann, un disque des Concertos de Scriabin et de Dvořák avec l'Orchestre Philharmonique de Strasbourg plusieurs enregistrements réalisés avec Anne Gastinel et des Danses slaves de Dvořák à quatre mains avec Emmanuel Strosser.

CLÉMENCE DE FORCEVILLE

violin

Clémence de Forceville wordt op jonge leeftijd toegelaten tot het conservatorium CNSM te Parijs. Ze krijgt er les van Olivier Charlier. Daarna perfectioneert ze zich bij Antje Weithaas aan de Hochschule für Musik Hanns Eisler in Berlijn, waar ze haar tweede master behaalt. Haar carrière als soliste en kamermusicienne neemt haar mee doorheen Europa, Japan en de Verenigde Staten. Sinds 2015 is ze de eerste viool van het Hieronymus Quartet en ze speelde ook als eerste solovioliste in het Orchestre National de Lille.

Clémence de Forceville intègre très jeune le CNSM de Paris dans la classe d'Olivier Charlier. Clémence se perfectionne par la suite auprès de Antje Weithaas à la Hochschule für Musik Hanns Eisler de Berlin, d'où elle obtient un second master. Sa carrière en tant que soliste et chambriste l'a menée à travers l'Europe, le Japon et les États-Unis. Depuis 2015 elle est le premier violon du Quatuor Hieronymus et elle a joué également en tant que Premier Violon Solo à l'Orchestre National de Lille.

VASHKA DELNAVAZI

violin

In 2004, op twaalfjarige leeftijd, studeert Vashka viool aan het Conservatorium van Teheran. Hij zet zijn opleiding voort in Frankrijk en daarna in België in de klas van Philippe Graffin. In 2016 wint hij de Eerste Prijs van de FNAPEC wedstrijd voor kamermuziek met het Trio Alda, dat hij samen met Alexandre Kantorow en Jeremy Garbarek heeft opgericht. Hij speelt op een viool van Pierre & Hippolyte Silvestre, ter beschikking gesteld door de Fondation Zilber.

A 12 ans, en 2004, Vashka Delnavazi étudie le violon au Conservatoire de Téhéran, sa ville natale, avant de poursuivre sa formation en France, puis en Belgique dans la classe de Philippe Graffin. En 2016, Vashka a gagné le Premier Prix de concours de musique de chambre FNAPEC avec le Trio Alda qu'il a fondé avec Alexandre Kantorow et Jeremy Garbarek. Il joue sur un violon de Pierre & Hippolyte Silvestre, prêté par la fondation Zilber.

ANAÏS GAUDEMARD

harp

Anaïs Gaudemand heeft in de muziekwereld snel naam gemaakt tussen de beste actuele harpspelers en meest briljante artiesten van de nieuwe generatie. Anaïs studeerde aan het Conservatorium van Lyon voor Muziek en Dans en aan de Haute Ecole de Musique van Lausanne, waar ze in 2015 de Eerste Prijs Max Jost binnenhaalde voor de beste uitvoering van een concerto. Anaïs speelt op een Style 23 Gold-harp, haar aangeboden door Lyon & Healy tijdens de 18e International Harp Contest in Israël.

Soliste internationalement reconnue, Anaïs Gaudemand s'est rapidement imposée dans le monde musical parmi les meilleures harpistes actuelles et les plus brillants interprètes de la nouvelle génération. Anaïs a étudié au CNSMD de Lyon puis à la HEMU de Lausanne où elle obtient le Premier Prix Jost en 2015 qui récompense la meilleure exécution d'un concerto. Anaïs joue sur une harpe Style 23 Gold, offerte par la maison Lyon & Healy lors du 18e Concours International d'Israël.

PHILIPPE GRAFFIN

violin

Philippe Graffin heeft zijn eerste opname gedaan met Yehudi Menuhin en het Royal Philharmonic Orchestra en speelt in de meest prestigieuze zalen ter wereld. Zijn discografie omvat bijna 40 vioolconcerto's waarvan meerdere wereldpremières en herontdekkingen. Hij heeft de sonates van Ysaÿe integraal opgenomen, waaronder de 7e sonate van Ysaÿe als wereldpremière dit jaar. Philippe Graffin is docent aan het Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris en aan het Koninklijk Conservatorium Brussel.

Philippe Graffin a effectué son premier enregistrement avec lord Yehudi Menuhin et le Royal Philharmonic Orchestra et joue dans les salles les plus prestigieuses du monde. Sa discographie comporte près de 40 concertos pour violon dont de nombreuses premières mondiales et redécouvertes. Il a enregistré l'intégralité des sonates d'Ysaÿe et cette année en première mondiale la 7e sonate d'Ysaÿe. Philippe Graffin enseigne au Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris et au Conservatoire Royal de Bruxelles.

CHEN HALEVI

clarinet

Chen Halevi wordt beschouwd als één van de meest veelzijdige klarinettisten van deze tijd. Halevi is gepassioneerd door andere culturen. Dat zet hem er toe aan om een waaier aan muziekstijlen nader te analyseren en tijdens dit parcours heeft hij verschillende muziekformaties gevormd (o.a. de TangoFactory). In andere projecten gaat hij op verkenning naar de muzikale roots van het Midden-Oosten doorheen de eeuwen en de kleurrijke klanken ervan. Hij is momenteel leraar klarinet aan de Musikhochschule Trossingen.

Chen Halevi est considéré comme l'un des clarinettistes les plus polyvalents de notre époque. Passionné par les autres cultures, Halevi a exploré une multitude de styles musicaux ; tout au long de ce parcours, il a créé bon nombre de formations musicales, notamment TangoFactory. Dans d'autres projets, il explore les racines musicales du Moyen-Orient au fil des siècles mais également les sons hauts en couleur de cette région. Il est actuellement professeur de clarinette à la Hochschule für Musik en Allemagne.

JEAN-FRANÇOIS HEISSE

piano

Met Jean-François Heisser krijgt de uitdrukking 'allround artiest' haar volle betekenis: pianist, dirigent, maar ook pedagoog met een onmetelijke cultuur en met een wakkere nieuwsgierigheid. Hij verdeelt zijn werkzaamheden tussen een carrière als solist en als muziekdirecteur van het Orchestre de Chambre Nouvelle-Aquitaine. Zijn discografie telt meer dan 40 opnames. Als meest recente verschenen de volledige uitvoering van de Concertos voor piano van Beethoven en zijn transcriptie voor 2 piano's van de Symphonie Fantastique van Hector Berlioz.

'Artiste complet', l'expression prend tout son sens avec Jean-François Heisser, pianiste, chef d'orchestre, pédagogue à la vaste culture et à la curiosité sans cesse en éveil. Son activité est aujourd'hui partagée entre une carrière de soliste et de directeur musical de l'Orchestre de Chambre Nouvelle. Sa discographie compte plus de 40 enregistrements. Sont dernièrement parus : l'Intégrale des Concertos pour piano de Beethoven et sa transcription pour 2 pianos de La Symphonie Fantastique d'Hector Berlioz.

CHARLES HEISSE

piano

Charles Heisser begint al op 5-jarige leeftijd met piano. Zijn lerares Anne-Lise Gastaldi geeft hem op jonge leeftijd de kans om te spelen in haar 'Piano Project' maar ook in de 'Chopin intégrale', uitgezonden door France 3. Door slag gevend zijn de ontmoetingen met Martial Solal, maar ook met Manuel Rocheman en Hervé Sellin. Zij stimuleren hem om een jazzopleiding te volgen aan het Conservatoire du IXème, vervolgens aan het Conservatoire à Rayonnement Régional van Parijs waar hij zijn twee *Diplôme d'études musicales* behaalt: het diploma voor klassieke muziek en jazz.

Charles Heisser est initié au piano dès l'âge de 5 ans. Très jeune, sa professeure Anne-Lise Gastaldi, lui donne l'occasion de jouer dans son 'Piano Project' ainsi qu'à une intégrale Chopin diffusée par France 3. Déterminantes, les rencontres avec Martial Solal, Manuel Rocheman et Hervé Sellin l'incitent à commencer une formation en jazz, au Conservatoire du IXème, puis au C.R.R. de Paris. Il obtient ses deux D.E.M. au Conservatoire à Rayonnement Régional de Paris, en classique, et en jazz.

GARY HOFFMAN

cello

Gary Hoffman debuteert bij János Starker op 15-jarige leeftijd aan de Wigmore Hall te Londen. Op zijn 22ste wordt hij de jongste leraar aan de befaamde muziekschool van Indiana University. Nadat hij in 1986 de Eerste Grand Prix Rostropovich won, begint hij een internationale carrière. Hij geeft ook les in de vorm van vooraanstaande masterclasses en aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth. Ook al heeft hij een voorliefde voor het grote klassieke repertoire voor cello, toch is hij ook een geëngageerd woordvoerder voor hedendaagse muziek.

Après avoir étudié le violoncelle avec János Starker, Gary Hoffman débute à 15 ans au Wigmore Hall de Londres. A 22 ans il devient le plus jeune professeur de la célèbre école de musique de l'Université d'Indiana (USA). Premier Grand Prix Rostropovich à Paris, en 1986, il mène une carrière internationale. Il enseigne aussi lors de master class très prisées et, depuis 2011, à la Chapelle Musicale Reine Elisabeth. S'il affectionne le grand répertoire classique pour violoncelle, il est aussi un porte-parole engagé de la musique contemporaine.

CHRISTIA HUDZIY

piano

Reeds op 11-jarige leeftijd was Christia Hudziy soliste aan het symfonieorkest van Lviv, haar geboortestad in Oekraïne. Ze is laureate van talrijke internationale wedstrijden in Europa en als soliste speelt ze met de filharmonische orkesten van Londen, België en Osaka. Na vier jaar als leerlinge aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth is ze er nu pianiste en coach van de klas van Augustin Dumay, met wie ze regelmatig optreedt.

A 11 ans déjà, Christia Hudziy était soliste de l'orchestre symphonique de Lviv, sa ville natale en Ukraine. Lauréate de nombreux concours internationaux en Europe, elle joue en soliste avec les orchestres philharmoniques de Londres, de Belgique et d'Osaka. Après avoir été élève pendant quatre ans à la Chapelle Reine Elisabeth, elle y est pianiste et coach de la classe d'Augustin Dumay, avec lequel elle se produit régulièrement.

INES IGLESIAS WALCH

cello

Inés Iglesias Walch begint op 6-jarige leeftijd met viool. Cello volgt ze als ze 8 jaar is en tot haar 18e volgt ze les bij zowel María de Macedo in Madrid als aan het conservatorium Padre Antonio Soler in El Escorial. In juni 2017 behaalt ze cum laude haar bachelordiploma aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel, in de cello-klas van Jeroen Reuling. Momenteel rondt ze haar masteropleiding af bij Amy Norrington aan de Luca School of Arts in Leuven.

Inés Iglesias Walch a débuté à l'âge de 6 ans en pratiquant le violon. Elle a ensuite commencé à jouer du violoncelle à l'âge de 8 ans. Jusqu'à l'âge de 18 ans, elle a suivi les cours de María de Macedo à Madrid mais elle a également fréquenté le conservatoire Padre Antonio Soler à El Escorial. En juin 2017, elle a obtenu un baccalaureat au Conservatoire Royal de Bruxelles et décroché un diplôme avec mention très bien dans la classe de violoncelle de Jeroen Reuling. Elle termine actuellement un master avec Amy Norrington à la Luca school of Arts à Louvain.

MARIE-JOSÈPHE JUDE

piano

Als vroege rijpe artieste behaalt Marie-Josèphe Jude op 16-jarige leeftijd een Eerste Prijs voor piano, voor kamermuziek en ook een Concertlicentie voor harp aan de École Normale de Musique in Parijs. Ze vervolgt haar studies aan het CNSM (Conservatoire National Supérieur de Musique) in Parijs, in de klas van Jean-Claude Pennetier. Op 17-jarige leeftijd ontmoet ze de componist Maurice Ohana en wordt ze één van zijn favoriete vertolksters. Kamermuziek maakt een belangrijk deel uit van haar activiteiten.

Artiste des plus précoces, elle obtient à 16 ans un Premier Prix de Piano, de musique de chambre et une Licence de Concert de harpe à l'École Normale de Paris. Elle poursuit alors son cursus au CNSM de Paris dans la classe de Jean-Claude Pennetier. Marie-Josèphe Jude rencontre à l'âge de 17 ans le compositeur Maurice Ohana qui en fait l'une de ses interprètes favorites. La musique de chambre représente une partie très importante de son activité.

KARSKI QUARTET

Kaja Nowak (violin), Natalia Kotarba (violin), Diede Verpoest (viola), Julia Kotarba (cello)

Na samen in tal van verschillende muziekensembles te hebben gespeeld, treffen de vier muzikanten elkaar als kwartet tijdens de masterclasses van Festival Resonances 2018. Daarna traden ze samen op tijdens de Rencontres Internationales Musicales d'Enghien. Sinds januari 2019 maken ze deel uit van het String Quartet Studio programma aan het Royal Northern College of Music in Manchester en werken ze nauw samen met de violist Donald Grant.

Après avoir été réunis dans de nombreux ensembles, les quatre musiciens se sont produits en tant que quatuor durant l'Académie du Festival Resonances de 2018, puis aux Rencontres Internationales Musicales d'Enghien. Depuis janvier 2019, ils ont intégré le programme String Quartet Studio au Royal Northern College of Music de Manchester, en étroite collaboration avec le violoniste Donald Grant.

ROMAIN LELEU

trompet

Dankzij het unieke samenspel van virtuositeit en elegante wordt Romain Leleu beschouwd als één van de beste vertolkers van zijn generatie. Romain Leleu is een avontuurlijk musicus die graag nieuwe repertoires ontdekt. In 2010 sticht hij het Ensemble Convergences waarmee hij herinterpretaties brengt van grote klassieke werken van academische en populaire muziek.

Romain Leleu is leraar aan het Conservatoire National Supérieur de Musique de Lyon en is directeur van de collecties bij Editions Gérard Billaudot te Parijs.

Romain Leleu est considéré, grâce à son jeu alliant virtuosité et élégance, comme l'un des meilleurs interprètes de sa génération. Romain Leleu est un musicien aventureux qui aime explorer de nouveaux répertoires. Il crée en 2010 l'Ensemble Convergences avec lequel il revisite les grands classiques de la musique savante et populaire. Romain Leleu est professeur au Conservatoire National Supérieur de Musique de Lyon, et directeur de collection aux Editions Gérard Billaudot Paris.

KATSURA MIZUMOTO

piano

Op driejarige leeftijd kreeg ze haar eerste pianolessen van haar moeder. Na haar studies behaalde ze het diploma 'Künstlerische Ausbildung' met felicitaties van de jury. Mizumoto won tal van internationale wedstrijden en gaf recitals in Europa, USA en Japan. Ze speelde concerten met Philippe Graffin, Nobuko Imai, Charles Neidich, Michael Sanderling, leden van het Alban Berg Quartett enz. Katsura Mizumoto is als docent verbonden aan het Koninklijk Conservatorium Brussel.

Elle a suivi ses premières leçons de piano à l'âge de trois ans avec sa mère. Après ses études, elle a obtenu le diplôme 'Künstlerische Ausbildung' avec les félicitations du jury. Mizumoto a remporté de nombreux concours internationaux et elle a donné des récitals en Europe, aux USA et au Japon. Elle s'est produite en concert avec Philippe Graffin, Nobuko Imai, Charles Neidich, Michael Sanderling, des membres de l'Alban Berg Quartett etc. Katsura Mizumoto enseigne au Conservatoire Royal de Bruxelles.

AMY NORRINGTON

cello

Amy Norrington heeft een gevarieerde carrière als kamermuzikante, soliste, leerkracht en gast-hoofdcelliste in verschillende Europese orkesten. Ze speelt vaak bij kamermanensembles en treedt geregelde op op festivals en in de belangrijkste concertzalen over heel Europa. Amy is de oprichtster en de artistiek directeur van het geprezen Internationaal Kamermuziekfestival van België, 'Festival Resonances'.

Amy Norrington, à la fois chambriste, soliste et professeur, a une carrière variée. Elle est également invitée comme premier violoncelle dans différents orchestres européens. Elle se produit fréquemment avec des ensembles de musique de chambre, est régulièrement invitée à des festivals et joue dans les salles de concert les plus prestigieuses d'Europe. Amy est la fondatrice et la directrice artistique du très renommé Festival International de Musique de Chambre de Belgique, le 'Festival Résonances'.

DENIS PASCAL

piano

Denis Pascal heeft zich geprofileerd als één van de meest originele piano-musici in Frankrijk. Bekommerd om een blijvend bewustzijn omtrent de historiek van het repertorium, bewandelt Denis Pascal ook nieuwe wegen. Als leerling van Pierre Sancan studeert Denis Pascal aan de CNSM (Conservatoire National Supérieur de Musique) in Parijs. Hij perfectioneert zich verder bij György Sebök en is er één van de voornaamste leerlingen. In 2010 wordt hij tot leraar benoemd aan het Conservatoire National Supérieur de Musique van Parijs.

Denis Pascal s'est imposé comme l'une des figures les plus originales du piano français. Soucieux de garder une conscience historique du répertoire, Denis Pascal sort des sentiers battus. Disciple de Pierre Sancan, Denis Pascal étudie au CNSM de Paris. Denis Pascal se perfectionne auprès de György Sebök dont il sera l'un des principaux disciples. En 2010, il est nommé professeur Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris.

ALEXANDRE PASCAL

violin

Alexandre Pascal studeerde bij Olivier Charlier viool aan het Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris. Momenteel volgt hij les aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth en perfectioneert hij zich verder bij Maurizio Fuchs te Bloomington. Daarnaast volgt hij regelmatig de nauwlettende raadgevingen op van János Starker. Al verschillende jaren maakt hij ook deel uit van de Seiji Ozawa International Academy. Genomineerd als klassieke revelatie van de Adami 2018, speelt Alexandre op een viool gebouwd door Jean-Baptiste Vuillaume in 1852.

Alexandre Pascal a étudié le violon auprès d'Olivier Charlier au CNSMDP. Actuellement il suit des cours à la Chapelle musicale Reine Elisabeth, il se perfectionne auprès de Maurizio Fuchs à Bloomington, et reçoit régulièrement les conseils attentifs János Starker. Il participe également à l'académie Seiji Ozawa depuis plusieurs années. Nommé révélation classique de l'Adam 2018, Alexandre joue un sur violon Jean-Baptiste Vuillaume de 1852.

AURELIEN PASCAL

cello

Aurélien Pascal volgde zijn opleiding bij beroemde meesters zoals János Starker, Philippe Müller, Frans Helmerson, Gautier Capuçon en Gary Hoffman. Op 19-jarige leeftijd neemt hij deel aan het Emanuel-Feuermann-Wettbewerb bij de Berliner Philharmoniker en sleept hij er alle prijzen in de wacht. Drie jaar later, wanneer de Koningin Elisabeth wedstrijd zich eveneens richt op cello, behaalt hij er de vierde prijs. Hij bouwt een briljante carrière op als solist, maar ook als kamermuzikant. Hij heeft reeds tal van CD's op zijn palmares.

Aurélien Pascal suivit son apprentissage chez les maîtres János Starker, Philippe Müller, Frans Helmerson, Gautier Capuçon et Gary Hoffman. A 19 ans, il participe au Concours Emmanuel Feuermann à la Philharmonie de Berlin et y rafle tous les prix. Trois ans plus tard, il obtient le 4ème prix lorsque le Concours Reine Elisabeth s'ouvre au violoncelle. Il mène une brillante carrière, tant comme soliste que comme chambriste. Il compte déjà plusieurs CD à son actif.

RAZVAN POPOVICI

viola

Răzvan Popovici werd geboren in een muzikantenfamilie en studeerde in Salzburg, Parijs en Freiburg. Hij maakt deel uit van het Ensemble Raro maar treedt ook op als solist en kamermusicus. Răzvan speelde als extra altviolist bij de Berliner Philharmoniker en was te gast als eerste altviool bij verschillende orkesten. Răzvan Popovici is stichter en uitvoerend directeur van het festival Chiemgauer Musikfrühling, het SoNoRo Festival en het SoNoRo Arezzo Festival.

Né dans une famille de musiciens, Răzvan Popovici a étudié à Salzbourg, à Paris et à Fribourg. Il est membre de l'Ensemble Raro mais il se produit également comme soliste et musicien de chambre. Răzvan a été appelé comme musicien supplémentaire par l'Orchestre philharmonique de Berlin et il a été invité comme premier alto dans de nombreux orchestres. Răzvan Popovici est fondateur et directeur exécutif du festival Chiemgauer Musikfrühling, du SoNoRo Festival et du SoNoRo Arezzo Festival.

JÚLIA PUSKER

violin

Júlia Pusker studeerde aan de Royal Academy of Music in Londen met György Pauk. Momenteel is ze artist-in-residence aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth, onder leiding van Augustin Dumay. Júlia ontving in 2016 de Philip and Dorothy Green Young Artists Award. Recent ontving ze de prestigieuze Hongaarse Junior Prima Primissima Prize. Júlia Pusker was laureaat van de Koningin Elisabeth wedstrijd 2019.

Júlia Pusker a étudié à l'Académie Royale de Musique de Londres avec György Pauk. Elle est actuellement artiste en résidence à la Chapelle Musicale Reine Elisabeth à Bruxelles, sous la direction d'Augustin Dumay. En 2016, Júlia a reçu le Prix du Jeune Artiste Philip et Dorothy Green. Elle a récemment reçu le prestigieux Junior Prima Primissima Prize en Hongrie. Júlia Pusker était lauréate du Concours Reine Elisabeth 2019.

JEROEN REULING

cello

Jeroen Reuling speelde onder andere met Vernon Handley, Yehudi Menuhin en Roberto Benzi. Hij was solo-cellist van het Arnhems Filharmonisch Orkest. Zijn concerten hebben hem zowat overal in Europa gebracht en ook in Azië. In 2005 werd hij bekroond voor zijn onderricht aan het Koninklijk Conservatorium Brussel. Sinds 2011 is hij ook leraar aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth. Hij heeft de artistieke leiding over het Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog.

Remarquable interprète, il a notamment joué avec Vernon Handley, Yehudi Menuhin ou Roberto Benzi. Il fut violoncelle solo de l'Orchestre Philharmonique d'Arnhem. Ses concerts l'ont emmené partout en Europe ainsi qu'en Asie. Il est régulièrement invité à donner des master class. En 2005, il a été primé pour son enseignement au Conservatoire Royal de Bruxelles. Depuis 2011, il est aussi professeur à la Chapelle Musicale Reine Elisabeth. Il est en charge de la direction artistique du Festival International de Musique de Chambre à Schiermonnikoog.

UMUT SAGLAM

cello

Umut Sağlam start zijn studies cello aan het Hacettepe University – Ankara State Conservatory bij Tufan Tahir Tolga. Na zijn studies in Turkije begint hij in 2016 aan de Barenboim-Said Akademie bij Claudius Popp. In 2018 behaalt hij de eerste prijs op de internationale muziekwedstrijd Gaetano Zinetti in Italië en het internationale cello-concours Tremplin in Frankrijk. Hij speelt op een cello die in 1810 te Parijs is gemaakt door Nicolas Lupot en die hem genereus wordt verschaft door het Young Musicians on World Stages (YMWS)-project.

Umut Sağlam a débuté ses études de violoncelle au Conservatoire de l'Université d'Etat de Hacettepe avec Tufan Tahir Tolga. Après avoir terminé ses études en Turquie en 2016, il a entamé un cursus à l'Académie Barenboim - Said avec Claudius Popp. En 2018, il a remporté le premier prix du Concours Musical Gaetano Zinetti en Italie ainsi que le Concours International de Violoncelle 'Tremplin' en France. Il joue sur un violoncelle Nicolas Lupot fabriqué à Paris en 1810 qui lui a généreusement été fourni par le Projet YMWS.

YAORÉ TALIBART

violin

Vanaf heel prille leeftijd voelde Yaoré Talibart zich al sterk aangetrokken tot kamermuziek. Ze ontdekt het vioolspelen met Anton Matalaev. In 2013 start ze aan de CNSM te Paris, waar ze wordt toegelaten in de klas van Philippe Graffin. Ze vervolmaakt zich verder bij het Ebène Kwartet en het Modigliani Kwartet. In juni 2017 wordt ze vioolsolist van het Ensemble Appassionato. In 2018 nodigt het Capriccio quartet haar uit om samen te werken en haar eerste cd op te nemen, in het gezelschap van Gérard Caussé en Yan Levionnois.

Depuis son plus jeune âge, Yaoré Talibart a toujours eu une attirance particulière pour la musique de chambre. Elle découvre le violon avec Anton Matalaev. En 2013, elle débute au CNSM de Paris, où elle est admise dans la classe de Philippe Graffin. Elle s'est perfectionnée auprès du quatuor Ebène et du quatuor Modigliani. En juin 2017, elle devient violon solo de l'Ensemble Appassionato. En 2018, le quatuor Capriccio l'invite à collaborer pour enregistrer son premier disque, en compagnie de Gérard Caussé et Yan Levionnois.

MAVROUDES TROULLOS

bassoon

Mavroudes Troullos is een hoogopgeleide fagottist die zich onderscheidt door zijn muzikale sensibiliteit en maturiteit. In 2019 ontvingt hij zowel de 1e prijs in de 'Amsterdam Grand Prize Virtuoso', de 1e prijs in de 'Paris Grand Prize Virtuoso' als de 1e prijs in de 'Londen Grand Prize Virtuoso'. Gepassioneerd door de magie van kamermuziek wordt hij stichter en fagottist van het Kroma Ensemble te Brussel, dat samengesteld is uit jonge muzikanten met buitengewoon talent.

Mavroudes Troullos est un bassoniste hautement qualifié qui se distingue par sa sensibilité et sa maturité musicale. En 2019, il a reçu le 1er Prix du 'Grand Prize Virtuoso' à Amsterdam, le 1er Prix du 'Grand Prize Virtuoso' à Paris et le 1er Prix du 'Grand Prize Virtuoso' à Londres. Passionné par la magie de la musique de chambre, il est le fondateur et le bassoniste du Kroma Ensemble basé à Bruxelles et composé de jeunes musiciens au talent exceptionnel.

CLOTILDE VAN DIEREN

mezzo soprano

Clotilde van Dieren studeerde toneel en zang aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel. In 2016 zong ze 'Les Nuits d'été' van Berlioz met het Lithuanian National Opera Orchestra op de Tytuvėnai Festivals. In 2019 werd ze door Philippe Graffin uitgenodigd om 'Ein Stellidchein' van Weigl te vertolken met een strijk-sextet tijdens het Festival Traces. Betrokken bij verschillende creatieve projecten zong ze in 'Passionnément' – een poëtisch recital met teksten, liederen en solo pianomuziek over liefde en passie.

Clotilde van Dieren a étudié l'Art Dramatique et le Chant au Conservatoire Royal de Bruxelles. En 2016, elle a interprété Berlioz 'Les Nuits d'été' avec l'Orchestre National de l'Opéra de Lithuanie aux Tytuvėnai Festivals. En 2019, elle fut invitée par Philippe Graffin à interpréter Weigl 'Ein Stellidchein' avec un sextuor à cordes lors du Festival Traces. Impliquée dans divers projets de création, elle participa à 'Passionnément' – un récital poétique qui raconte l'amour et la passion au travers d'un mélange de textes, de chansons et d'interprétations solo au piano.

EXTRA ACTIVITEITEN

GUIDED TOUR 'THE OLD ZOUTE' (NEDERLANDS / FRANS)

Op ontdekking van 'Het Oude Zoute'
Te voet. Afspraak aan de ingang van de Dominicanenkerk
A la découverte du 'Vieux Zoute'
A pied. Rendez-vous à l'entrée de l'église des Dominicains

NL: Do / Je | 19/09/19 | 10:00 – 11:30 | ref. 19 VZ

FR: Vr / Ve | 20/09/19 | 10:00 – 11:30 | ref. 20 VZ

Deelname / participation : 15 €

CONFERENTIE / CONFÉRENCE

'La Reine Elisabeth et la musique' (Français)
par Michel Stockhem (FR)
Hotel Britannia

Za / Sa | 21/09/19 | 10:00 – 11:30 | ref. 21 CR

Deelname / participation : 15 €

MASTER CLASSES

Do / Je | 19/09/19 | 15:00 – 16:30 | gratis
Vr / Ve | 20/09/19 | 15:00 – 16:30 | gratis
Za / Sa | 21/09/19 | 10:00 – 11:30 | gratis

Locatie / lieu
Violin: Hotel Britannia
Cello: St. George's Anglican Church
Piano: Dominicanenkerk

JONAS KAUFMANN · CECILIA BARTOLI
PHILIPPE JAROUSSKY · ANGELA GHEORGHIU
BERLINER PHILHARMONIKER · PITTSBURGH
SYMPHONY ORCHESTRA · MARIINSKY ORCHESTRA
KONINKLIJK CONCERTGEBOUWORKEST
AMSTERDAM ...

patrons@bozar - 02 507 84 21 - bozar.be

PALAIS DES BEAUX-ARTS
BRUXELLES
PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN
BRUSSEL

Photo · Foto: Merlin Meuris

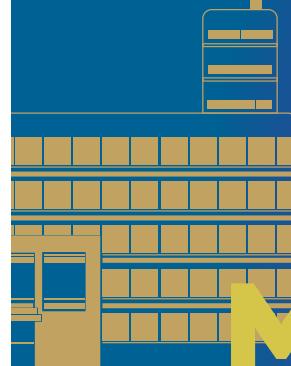
QUEEN MUSIC
ELISABETH CHAPEL

Tribute to E.YSAË

The King of the Violin

Joshua BELL
Renaud CAPUÇON
Augustin DUMAY
Lorenzo GATTO
Yossif IVANOV
Philippe GRAFFIN

MUSIC CHAPEL FESTIVAL

10TH EDITION 04 > 07. DEC. 2019

@FLAGEY

INFOS +32 (0)2 352 01 17 — www.flagey.be

Et vous,
comment
IMAGINEZ-
VOUS
l'avenir ?

En u?
HOE KIJKT U
naar de
toekomst?

www.degrootpetercam.be

Imagine Tomorrow since 1871

 Degroef
Petercam

ART KNOKKE-HEIST

No.27

26 & 28 okt
2019

Exclusief, explosief
en verrassend!
**Dàt is ART
Knokke-Heist.**

No.28

4 & 5 april
2020

Exclusif, explosif et
surprenant.
**C'est ça, ART
Knokke-Heist.**

No.29

4 & 5 juli
2020

WWW.ARTKNOKKE-HEIST.BE

 KNOKKE-HEIST

ORGANISATIE ORGANISATION

Sous le Haut Patronage de
Onder de Hoge Bescherming van
H.K.H. Esmeralda van België
S.A.R. Esmeralda de Belgique

Erecomité / Comité d'honneur

Graaf / Comte Bernard de Launoit
Hugues De Waele / President De Vrienden van
het Zoute / Les Amis du Zoute
Ridder / Chevalier Paul Dujardin / BOZAR
Philippe Graffin / Artistic Director
Graaf / Comte Léopold Lippens / Burgemeester /
Burgomestre Knokke-Heist
Jean-Jacques Rigaux / Administrateur De
Vrienden van het Zoute / Les Amis du Zoute
Marc Ysaye

Organisatie / organisation

vzw De Vrienden van het Zoute /
asbl Les Amis du Zoute
i.s.m. / en collaboration avec Sibylle Cosyn
Artistieke leiding / direction artistique
Philippe Graffin
i.s.m. / en collaboration avec Flavia Porcari

Pressroom

De Vrienden van het Zoute /
Les Amis du Zoute
lesamisduzoute@hotmail.com
Tel. +32 (0)475 48 59 70

16 - 21 september 2019

Hotel Britannia
Elizabetlaan 85, 8300 Knokke-Heist

Info

Dienst Toerisme Knokke-Heist
Zeedijk 660, 8300 Knokke-Heist
toerisme@knokke-heist.be
Tel. +32 (0)50 630 380
mykh.be/ysaye

COLOFON COLOPHON

Verantwoordelijke uitgever / Editeur responsable

Hugues De Waele
Les Amis du Zoute / De Vrienden van het Zoute
Wielingen 16-B72
8300 Knokke-Heist

In samenwerking met / en collaboration avec

Dienst Toerisme Knokke-Heist
Zeedijk 660 en Knokkestraat 22
8300 Knokke-Heist

Coördinatie & eindredactie

Coordination & rédaction en chef

Boooks by Sibylle Cosyn, Knokke-Heist
www.boooks.eu i.s.m. / en collaboration avec
Violaine Muûls

Teksten / Textes

Michel Stockhem

Vertalingen / Traductions

Conducta, Knokke-Heist

Grafische vormgeving / Graphisme

Skinn branding agency, Brugge

Druk / Impression

Drukkerij DegroofPetercam

Copyrights

Cover: © Tomislav Peternek
p. 3, 24: © Archief van het Koninklijk Paleis / Archives du Palais Royal; p. 5, 10, 34: © Bea Newton; p. 9, 40: © Borggreve; p. 36 (1): © Jean-Baptiste Millot; p. 36 (2): D. Arraz; p. 37 (2): © Poppe Schut; p. 38 (2): © Neda Navaee; p. 39 (1): © Juri Hiensch; p. 39 (2): © Miguel Bueno; p. 41 (1): © Thomas Chapuzot; p. 42 (1): © William Beaurret; p. 42 (2): © Deyan Parouchev; p. 44 (2): © Jean-Baptiste Millot; p. 45 (1): Isabelle François; p. 46 (2): © Adami; p. 48 (1): © Kurt Chan

Met grote dank aan: Nous remercions chaleureusement :

ARTCURIAL

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zoinder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever heeft er naar gestreefd de rechten van de illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degene die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Toutes reproductions ou adaptations d'un extrait quelconque de cette publication par impression, photocopie, microfilm ou par quelque procédé que ce soit, faites sans le consentement écrit de l'éditeur, sont illicites. L'éditeur a effectué toutes les démarches nécessaires pour régler les droits d'auteur conformément à la législation. Celui qui pense néanmoins pouvoir faire valoir certains droits, peut s'adresser à l'éditeur.

